

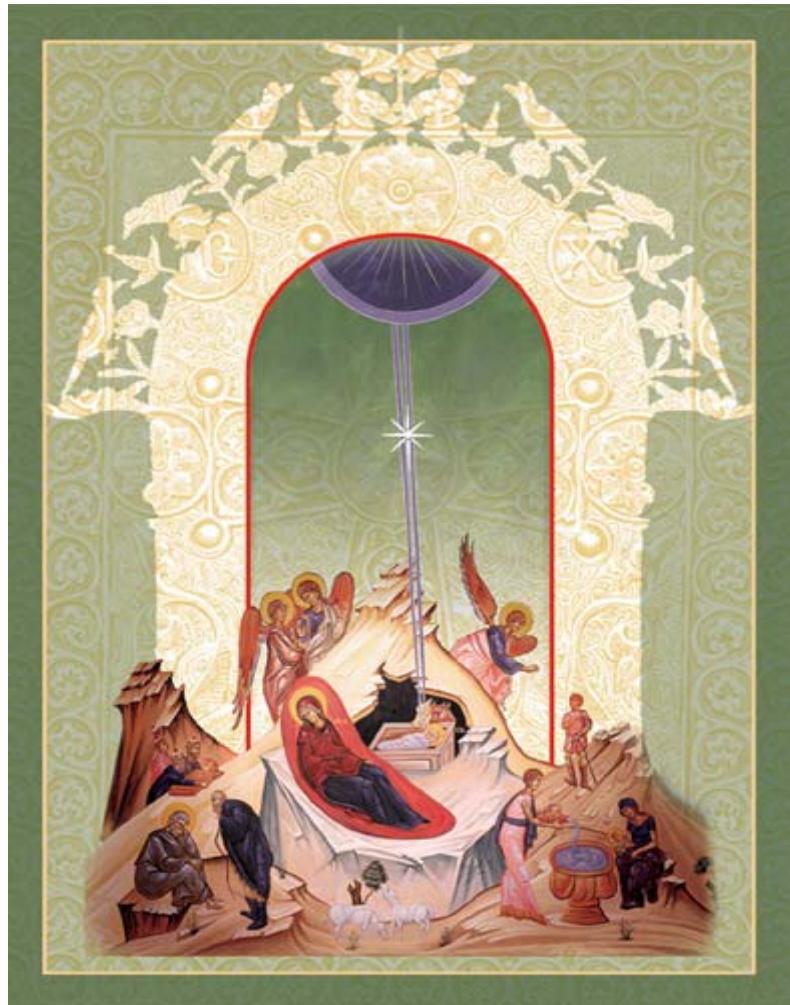
ՀՐԱՄԱՆԱԳՐԻ ՀԻՒԽԱՅԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԱՐԵՎԱԿԱՆ ԹԵՍԻ
PUBLICATION OF THE WESTERN PRELACY OF THE ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH OF AMERICA

ARCHBISHOP MOUSHEGH MARDIROSSIAN, PRELATE

Co-Editors: Very Rev. Fr. Muron Aznikian
6252 Honolulu Ave., La Crescenta, CA 91214
E-mail: INFO@WESTERNPRELACY.ORG

Very Rev. Fr. Barthev Gulumian
Tel: (818) 248-7737/8 Fax: (818) 248-7745
WWW.WESTERNPRELACY.ORG

ԺԲ. ՏԱՐԻ ՆՈՅ. 2008-ՅՈՒՆՈՒՄ 2009, ԹԻՒ 1 | 12th Year, NOV. 2008 - JANUARY 2009, No 1

"Glory to God in the highest,
Peace on earth and goodwill
toward men"

CHRIST IS BORN AND REVEALED

"Փա՛ռ ի բարձուն Աստուծոյ
եւ յերկիր խաղաղութիւն
ի մարդկա հաճութիւն եւ օրինութիւն"

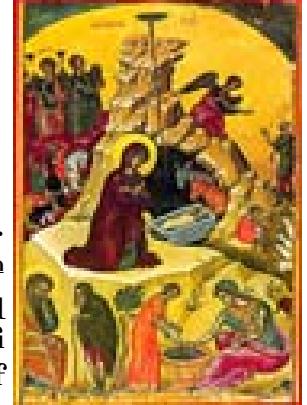
ՔՐԻՍՏՈՍ ԾՆԱԿ ԵՒ ԶԱՅՏՆԵՑԱՒ

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՄՐՐԱՉԱՆ ՀՕՐ ԱՄԱՆՈՐԻ ԵՒ Ս. ԾՆՆԴԵԱՆ ՊԱՏԳԱՄԸ

Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՏԱՅՏՆՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՃՈՒՐԴԸ ԼՈՒՍԱՒՈՐ ՇՈՂՆ Է ՄԵՐ ԿԵԱՆՔԻՆ

2009ի տարեմուտին, մեր Տիրոջ՝ Յիսուս Քրիստոսի հրաշափառ Ս. Ծննդեան եւ Աստուածայտնութեան տօնը ահաւասիկ դարձեալ ցնծութեամբ ու հանութեան զգացումներով կը համակէ մեր հոգիները: Իբրև հաւատացեալ զաւակները Հայաստաննայց Առաքելական Ս. Եկեղեցւոյ, մանկացեալ Փրկչին «մեծ եւ սբանչելի խորհուրդ»ին կենսատու պատգամով զիրար կը շնորհաւորենի ու բարեմաղբութիններ կը փոխանակենք, որպէսզի աւելի ժան երկու հազար տարի առաջ, հրեշտակներուն «Փառք ի բարձունս Աստուծոյ եւ յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հանութիւն» բաղցրահունչ երգերով մարդկութեան տրուած աւետիսը ընդմիշտ լուսաւորէ մեր օրերը եւ մնայ մեր անձնական ու հաւաքական կեաններուն լուսաւոր շողն ու առաջնորդը, զայն լիցբաւորողը:

Աստուածորդուոյն մեր մէջ մարդեղացումն ու Հրաշալի Ս. Ծնունդը, Երկնաւոր Հօր կողմէ մարդկութեան տրուած մեծագոյն պարզեւն է. «Գոհութիւն Աստուծոյ՝ իր անպատմելի պարգեւին համար» (Բ.Կր 9.15): Աստուածաշունչը մեզի կը սորվեցնէ, թէ մարդը, արարչագործութենէն սկսեալ ու յաջորդող դարերուն, ինչպիսի երկնատուր բարիններ վայելած է մարդախնամ Աստուծոյ անհուն սիրոյն որպէս արդիւնք: Իսկ Քրիստոսի մարդեղութեամբ, Աստուած յայտնեց մարդոց նկատմամբ իր ունեցած անհուն սէրը. «Որովհետեւ Աստուած ա'յնքան սիրեց աշխարհը, որ մինչեւ իսկ իր միածին Որդին տուաւ, որպէսզի անոր հաւատացողը չկորսուի, այլ յաւիտենական կեանք ունենայ» (Յհ 3.16): Քրիստոսի ծնունդով մարդուն շնորհուեցաւ յաւիտենական կեանքի խոստումը՝ «Ես աշխարհ եկայ որ առաւել կեանք ունենաք» (Յհ 10.10):

Բազում հրաշներով յատկանշուած է Աստուածորդուոյն Ս. Ծնունդը: Նախ, հրեշտակը Աստուածամօր աւետեց անապական ծնունդի աւետիսը եւ Ս. Կոյս Մարիամ Աստուածածինը՝ հեզութեամբ ու խոնարհութեամբ ընդունեց աստուածային տնօրինումը, հրեշտակին ըսելով. «Աստուծոյ աղախինն եմ, թռղ քու ըսածդ ըլլայ» (Ղկ 1.38): Յիսուսի ծննդեան օրը, հրեշտակները հրաշալի ծնունդը առաջին հերթին աւետեցին բարի հովիններուն, իսկ փայլուն աստղը եղաւ Արեւելի իմաստուն մոգերուն առաջնորդը: Բոլորն ալ ուղղուեցան այն համեստ յարկը՝ Բերլինիմի մսուրը, ուր իշեւանած էր Աստուածորդին՝ մանուկ Յիսուսը՝ ծննդեան առաջին օրէն իսկ խոնարհութեան ու համեստութեան պատգամը տալով հաւատացեալներուն:

Այնուհետեւ, Յիսուսի երկրաւոր կեանքը յատկանշուեցաւ բարութեամբ, խոնարհութեամբ եւ մինչեւ մահ Աստուծոյ կամբին հնազանդութեամբ: Անոր բաշխած բարինները անզնահատելի նուէր եղան մահկանացուներուս. Ինե՞ որ հարուստն է, մեզի համար աղքատացաւ, որպէսզի իր աղքատանալովը մենք հարստանանք (Հմմտ. Բ.Կր 8.9): Եւ մենք, ահաւասիկ դարերէ ի վեր, ամանորին յաջորդող Ս. Ծննդեան տօնը կը նշենք մեր հարազատներուն հետ նուէրներ փոխանակելով, մեր նուէրներէն բաժին կը հանենք նաեւ ազգին, Եկեղեցին, դպրոցներուն, հաստատութեանց ու մեր ազգային կեանքի բազադրումը հանդիսացող մայր հայրենիքին: Պօղոս Առաքեալ հաւատացեալներուն կը թելադրէ, ըսելով. «Եւրաքանչիւրը թռղ տայ՝ նայած իր սրտի յօժարութեան եւ ո՛չ թէ չկամութեամբ կամ պարտաւորուած զգալով. որովհետեւ Աստուած զուարթառատ կերպով նուիրողը կը սիրէ» (Բ.Կր 9.7):

Նուիրաբերումը, սիրելիներ, ազնիւ գործ է, կ'ազնուացնէ նուիրողը ու անոր հոգիին մեջ ցնծութիւն կը տարածէ, նման այն բաւարարութեան, զոր ապրեցան Մսուրին մեջ նորածին Յիսուսին ընծայաբերող հովիւներն ու մոգերը՝ իւրաքանչիւրը իր կարողութեան չափով:

Քրիստոսի Ս. Ծնունդը յուշող այս հրաշապատումներու թելադրանքով է որ այսօր աղօթ կը բարձրացնենք առ Աստուած, փառք տալով, որ Ան մեզի պարգևեց տարի մը եւս ծառայելու եւ իրաբու օգնութեան ձեռք երկարելու առիթը: Երախտագիտութիւն կը յայտնենք իր բոլոր բարիեներուն ու շնորհներուն համար, վստահ ըլլալով որ Ան մեր՝ հաւատացեալներուս յոյսը պիտի արդարացնէ ու յառաջիկային եւս, մեր երկրաւոր կեանքի բոլոր օրերուն, իր ինամատար Ս. Աջը հովանի պիտի պահէ մեր անհատական ու հաւաքական կեանքերուն վրայ: Մեր սիրտերը միշտ պիտի լեցուին Յիսուսի կատարեալ ուրախութեամբ (հմմտ. Յհ 17.13):

Արդարեւ, ինչպէս նախընթաց տարիներուն, այս տարի եւս, մեր դիմաց կը բացուին նոր հորիզոններ: Նորագոյն մեկնակէտը, անկասկած, եղաւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Ազգային Ընդհանուր Ժողովը, որ համակարգեց ու նախագծեց անմիշական ապագայի մեր եկեղեցական, ազգային եւ մշակութային գործունեութեան ուղին: Մեր եկեղեցւոյ ու անոր նամրով՝ մեր երիտասարդներուն, նորահաս սերունդին հոգեկան ու ազգային դաստիարակութիւնը նոր մղում պիտի ստանայ, մեր կրթական կեանքը պիտի ապրի նոր վերակենսաւորում, իսկ մեր ազգային պահանջատիրութեան երթը պիտի առաջնորդուի դէպի նոր նուանումներ՝ մինչեւ մեր հաւաքական տենչերուն իրականացման հանգրուանը:

Արդ, Ամանորի ու Ս. Ծննդեան հրաշափառ եւ բարերաստիկ տօներուն առիթով, որդիական սիրով մեր շնորհաւորութիւնները կ'ուղղենք Ս. Աթոռոյ Գահակալ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. կաթողիկոսի, մաղթելով բազառողջութիւն եւ բեղուն արդիւնաշատ տարիներ: Մայր Հայրենիքի պետութեան ու բաղաբական ղեկավարներուն կը մաղթենք արեւշատութիւն, իմաստութիւն եւ ժողովրդանուէր ծառայութիւն: Ի սրտէ կը շնորհաւորենք նաև Թեմիս հոգեւորականաց դասուն, Ազգային Խշիանութեան, երեսփոխանական ժողովին, մեր եկեղեցիներու հոգարարձական կազմերուն ու անոնց կողմին գործող բոլոր միաւորներուն, Ազգային Վարժարաններու Խճամակալ Մարմինին ու վարժարաններու տնօրիններուն, անձնակազմերուն, սերունդ կերտող կրթական մշակներուն, ազգային կազմակերպութեանց, միութեանց, հաստատութեանց եւ մարմիններուն, բարերարներուն ու մեր հաւատացեալ ժողովուրդին:

Ս. Ծնունդով աշխարհը նոր դարաշրջանի մը առաջնորդող Աստուածորդիէն կը խնդրենք, որ սիրոյ, խաղաղութեան ու հանութեան հոգին ու զգացումները տարածէ ամրող աշխարհին ու բոլոր ժողովուրդներուն, դարմանելով մարդկութիւնը տանջող տագնապներուն հետեւանքները եւ բոլորս հեռու պահելով Փիզիքական, բարյական ու տնտեսական ամէն վտանգէ ու փորձութենէ:

Թող հաւատֆի, յոյսի, սիրոյ, խաղաղութեան ու հանութեան ալիքները ողողեն Հայաստանը, Արցախն ու սփիւնքնան մեր օճախները, եւ բոլ մեր ժողովուրդին կեանքը պայծառանայ Ս. Ծննդեան բազմախորհուրդ բարիեներով:

**Նորիաւոր նոր տարի,
Քրիստոս ծնաւ եւ յայտնեցաւ,
Զեզի եւ մեզի մեծ աւետիս:**

**Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան
Առաջնորդ**

PRELATE'S NEW YEAR AND CHRISTMAS MESSAGE

THE FEAST OF THEOPHANY IS THE LUMINOUS RAY OF OUR LIVES

On the eve of the Glorious Birth and Theophany of our Lord Jesus Christ, our hearts are overcome with joy and wonder at the “Great and Marvelous Mystery” of the Birth of our Savior as we exchange well wishes and pray for the good tidings and praise of the angels proclaiming “Glory to God in the highest, and on earth peace, goodwill toward men” to guide us and illuminate and uplift our individual and collective lives.

The Glorious Birth and incarnation of the Son of God as man is the greatest gift bestowed to mankind by our Heavenly Father, **“Thanks be to God for His indescribable gift”** (2 Corinthians 9:15). Mankind, from creation and on, has enjoyed the abundant divine blessings of God; however God revealed His undying love through the manifestation of Jesus Christ as man, **“For God so loved the world that He gave His only begotten Son, that whoever believes in Him should not perish but have everlasting life”** (John 3:16). This promise of eternal life was made possible by the Birth of Christ as the Lord said, **“I came that they may have life”** (John 10:10).

There are many miracles associated with the Birth of the Baby Jesus. The first was the announcement of the Immaculate Conception by the angel and the response of the Virgin Mary, **“Behold the maidservant of the Lord! Let it be to me according to your word”** (Luke 1:38). Another was the good tidings of the angels to the shepherds and the Star of Bethlehem which shone brightly on the day of His Birth and led the magi to the humble manger.

Thereafter, the earthly life of Jesus Christ was characterized by goodness, humility, and obedience to the will of God until His death. The grace of our Lord became the greatest gift for mortal men, **“that though He was rich, yet for your sakes He became poor, that you through His poverty might become rich”** (2 Corinthians 8:9). For centuries we continue to celebrate His Birth by exchanging gifts with our loved ones following the instruction of Apostle Paul, **“So let each one give as he purposed in his heart, not grudgingly or of necessity; for God loves a cheerful giver”** (2 Corinthians 9:7).

Giving is a humble act; it humbles and brings joy to the heart and soul of the giver in the same manner that it brought joy and humility to the magi who presented the Baby Jesus with gifts in the manger.

It is with these sentiments that today we pray and give glory to Almighty God for granting us yet another year to serve and give to one another. We give thanks and praise for His abundant blessings and pray for His Watchful Eye to safeguard us in our individual and collective lives, **“But now I come to You, and these things I speak in the world, that they may have My joy fulfilled in themselves”** (John 17:13).

As in previous years, we reached new heights this year as well, culminating in the General Assembly of the Catholicosate of Cilicia during which our future religious, national, and cultural endeavors were drafted. In the coming year, through our church, the Christian education of our youth will receive new impetus, our educational institutions will be revitalized, and our quest to secure our national demands will continue with renewed vigor until our dreams are realized.

On the blessed occasion of the New Year and the glorious Birth and Theophany of our Lord Jesus Christ, with filial love we salute His Holiness Catholicos Aram I, wishing him many more fruitful years, and we pray for prosperity and a bright future for the leaders and compatriots of our Homeland. We congratulate and extend our well wishes to our Clergy, Religious and Executive Councils, Delegates, Boards of Trustees, Board of Regents, principals, educators, community organizations, and our faithful parishioners.

May the tidings of love, harmony, and goodwill spread throughout the world and restore mankind. May the virtues of faith, hope, love, and peace permeate throughout Armenia, Artsakh, and the Diaspora, and may the Armenian people be enlivened by the manifold blessings granted to us by the Birth of our Savior.

**Happy New Year
Christ is Born and Revealed**

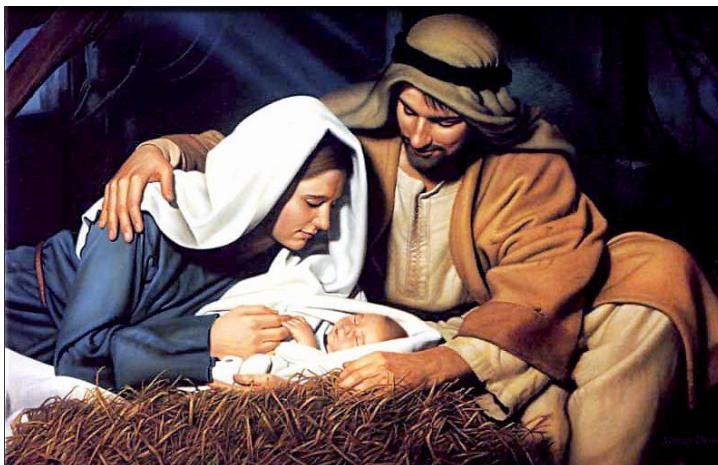
Archbishop Moushegh Mardirossian
Prelate

New Year 2009

WHY THE ARMENIAN CHURCH CELEBRATES THE BIRTH OF JESUS ON JANUARY 6

In the Armenian Church, January 6 is celebrated as the Nativity (*Soorp Dznoont*) and Theophany of Christ. The feast is preceded by a seven-day fast. On the eve of the feast, the Divine Liturgy is celebrated. This Liturgy is referred to as the *Jrakalouys Badarak* (the Eucharist of the lighting of the lamps) in honor of the manifestation of Jesus as the Son of God. This Liturgy is followed by a Blessing of Waters, during which the cross is immersed in the water symbolizing Jesus' descent into the Jordan river, and holy *Muron* (chrism) poured in, symbolic of the descent of the Holy Spirit upon Jesus. The next morning after the Liturgy, the cross is removed from the vessel of Holy Water and all come forward to kiss the cross and partake of the blessed water.

Theophany or Epiphany (Asdvadz-a-haydnootyoon in Armenian) means "revelation of God," which is the central theme of the Christmas Season in the Armenian Church. The major events that are celebrated during the Armenian Christmas season are the Nativity of Christ in Bethlehem and His Baptism in the River Jordan. The day of this major feast in the Armenian Church is January 6th. At the end of the solemn Christmas Divine Liturgy, a ceremony called "Blessing of Water" is held in the Church to commemorate Christ's Baptism.

It is frequently asked as to why Armenians do not celebrate Christmas on December 25th with the rest of the world. Obviously, the exact date of Christ's birth has not been historically established - it is also not recorded in the Gospels. However, historically, all Christian churches celebrated Christ's birth on January 6th until the fourth century. According to Roman Catholic sources, the date was changed from January 6th to December 25th in order to override a pagan feast dedicated to the birth of the Sun, which was celebrated on December 25th. At the time Christians used to continue their observance of these pagan festivities. In order to undermine this pagan practice, the church hierarchy designated December 25th as the official date of Christmas and January 6th as the feast of Epiphany. However, Armenia was not affected by this change for the simple fact that there were no such pagan practices in Armenia on that date, and the fact that the Armenian Church was not a satellite of the Roman Church. Remaining faithful to their Church traditions, Armenians continue to celebrate Christmas on January 6th until today.

Traditionally, Armenians attend church services on Christmas Eve and then share a meal with family and friends. There are variations of local customs based on the different regions of the world where Armenians live (in some 100 countries). In Armenia, January 6th is a national holiday.

In the Holy Land, the Orthodox churches use the old Julian calendar, which is 13 days behind the Gregorian calendar (introduced by Pope Gregory XIII in 1578), to determine the dates of religious feasts. Accordingly, the Armenians celebrate Christmas on January 19th and the Greek Orthodox celebrate on January 7th.

On the day before Armenian Christmas, January 18th, the Armenian Patriarch, priests, seminarians and the faithful travel from Jerusalem to the Church of the Nativity of Christ in Bethlehem, where elaborate and colorful ceremonies take place.

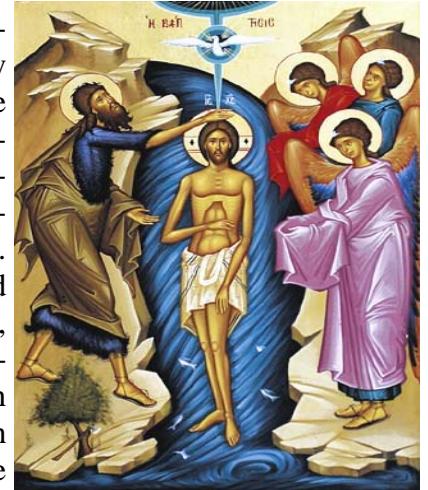

In the large square of the Church of Nativity, the Mayor of Bethlehem and city officials greet the Patriarch and his entourage. A procession led by Armenian scouts and their band advance the Patriarch into the Church of the Nativity, while priests, seminarians and the faithful join in the singing of Armenian hymns. Afterwards, church services and ceremonies are conducted in the Cathedral of the Nativity all night long until the next day, January 19th.

In early times the Feast of Theophany was celebrated together with a number of observances as is recorded in the Holy Gospels. They are: the Annunciation of the archangel Gabriel to the Holy Virgin Mary, the Birth of our Lord Jesus Christ with the glorification of the heavenly hosts, the veneration by the shepherds and the coming of the Magi, the Circumcision, the Naming of our Lord, the Presentation to the Temple, the Flight to Egypt and Return, the Baptism at the River Jordan, and the Temptation in the Wilderness and the Testimony (Witness) of St. John the Forerunner. This group of feasts was celebrated from the 6th to the 13th of January. Of them the most prominent was the Birth and Baptism of our Lord Jesus Christ, with special importance afforded to the Baptism. These two were celebrated together (called Theophany, "the revelation of God,") on January the 6th no matter on which day of the week it fell. The reason for this double celebration is that at Christ's baptism He was revealed as God and Savior. The voice of the Father and appearance of the Holy Spirit in dove-form likewise was a revelation of the Holy Trinity and one Godhead.

Until about the second half of the second century, both in the East and the West, the Baptism of Christ was held in preeminence above all other celebrations, even to that of the Birth of our Lord. It was also in that same period that in the West a need arose to separate the Feast of the Birth from Theophany by celebrating it on December 25. This was also designed to discourage Christians from partaking in a major pagan festival (Saturnalia), on that day. This custom eventually became accepted in the East as well,

particularly in Jerusalem where it was very difficult to celebrate Christ's Birth in Bethlehem and His Baptism at the River Jordan on the same day. Therefore, by the end of the fourth century, all churches were celebrating Christ's Birth on December 25, with the exception of the Armenian Church, which did not feel the need to deviate from the ancient canon.

The other observances connected with Theophany also did not retain their previous status. With consideration of the Canonical Church Year and after some time, the Annunciation was changed to April 7th (in other churches near March 25). Feasts of the Holy Mother of God became special occasions of pious celebration and specific ritual. The Presentation to the Temple was changed to forty days after the Nativity -- February 14 (in other churches February 2). The Circumcision, Name Day of our Lord, and the Temptation in the Wilderness were recalled during the octave of Theophany (to January 13). The Coming of the Magi, and the Escape to and Return from Egypt are also recalled during that period.

With Christ's advent, the hope was born to all those who were afflicted and torn apart in despair. Jesus came to seek and to save. He was the incarnation of love, hope, and peace to the world. The mystery of Bethlehem is God's incarnation and manifestation of love in baby Jesus, the image of the true and invisible God, who took the form of an obedient servant and humbled himself. The infinite became man in our likeness to make us heirs and citizens of His everlasting Kingdom. He proclaimed and promised a

spiritual Kingdom without boundaries to all those who in all means are captives, oppressed, and persecuted for righteousness. His birth and revelation gave and will give them hope, reconciliation, deliverance, and establish peace on earth and good will among men.

Was not He, that for our sake and salvation became poor and humble to exalt and make us spiritually rich?

Was not He, that with his divine power the blind received their sight, the lame walked, lepers were cleansed, the deaf heard, the dead were raised up, and the poor had good news preached to them? (Luke 7:22)

Was not He, that on the Cross took upon his shoulders and crucified the Sin of the world and gave us the hope of everlasting life?

Today, as we celebrate His Theophany, we cannot deny our afflictions and our sins, and ignore or reject that we are not captives of our worldly desires, prejudices, enmities, jealousies, hatred, and other weaknesses. We cannot deny that although we are well fed and overflowed with a multitude of Christmas cards and gifts, that spiritually we are still hungry and unsatisfied with all of our achievements and accommodations of modern life. There is still hunger, poverty, suffering, broken relationships and denials all around us, even within ourselves and in our lives.

O, incarnated Word of the Father, come and dwell within our hearts and transform our lives and the life of the world.

Our churches are little Bethlehems and our hearts are warm mangers, a symbolic reflection of your divine immense Love. We dedicate ourselves to you and let you work miracles and transform the whole world for good and much better.

O, baby Jesus, on your birth-day, you did not find a place... may, on your second Advent, we and the entire world be ready and watchful to accept your glorious appearance.

May the King and the Sun of righteous warm and enrich your lives and direct your paths in His everlasting Kingdom.

Let us sing with the multitude of the heavenly hosts:

"Glory to God in the highest, and on earth Peace, goodwill toward men".

"Christ is born, glorify Him.

Christ from heaven, go out to meet Him.

Christ on earth, exalt Him"

(St. Gregory the Theologian 380 A.D.)

The Processional Hymn of Christmas proclaims:

O great and marvelous mystery which was today revealed: the shepherd sing with the angels, and give the glad tidings to the world.

Christ is born and revealed.

Also, at the conclusion of the Divine Liturgy on the Feast of the Theophany, there is a service which is called THE BLESSING OF THE WATER as THE SERVICE OF THE BAPTISM OF THE CROSS. This service, of course, commemorates Jesus' Baptism in the River Jordan.

One of the Hymns which is sung during that service states:

How marvelous is the great mystery which has been revealed: God the Creator comes to the river Jordan. O river, fear not, I am your Creator; I have come to Baptism in order to wash away the sins of the world.

For the Feast of the Theophany the Armenian Church has a special greeting. It proclaims:

KRISDOS DZUNAV YEV HAYDNETSAY.

- CHRIST IS BORN AND REVEALED

The proper response to this greeting is:

*ORHNYAL EH HAYDNOOTYOONN KRISDOSI
- BLESSED BE THE REVELATION OF CHRIST.*

Father Muron Aznikian

ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԻ ԵՒ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՀԱՅՐԵՐՈՒ ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԾՆՆԴԵԱՆ ԹՈՒԱԿԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

1.- «Կարգեցին Առաքեալին, եւ եղին հաստատութեամբ թէ՝ եղիցի տօն Ծննդեան եւ Յայտնութեան Փրկչին մերոյ, որ օր վեց է Յունուարի ամսոյ ըստ Յունարէն բուոյ, եւ մեծապէս խմբեսցին զայն ցնծութեամբ եւ ուրախութեամբ»: (Կանոնի Առաքելական)

2.- «Կարգեցին Առաքեալին Տեառն զօր Ծննդեան Տեառն ի վեցն Յունուարի»: (Կանոնի Կղեմայ)

3.- «Կանոնի եւ Սահմանի Եկեղեցւոյ զաւուրս ուր պահեսցին ծերք եւ տղայք, ընդ նմին զշարաք եւ զկիւրակէ, եւ յորում աւուր դիպեսցի կատարեսցին զօր Ծննդեանն եւ Մկրտութեանն Տեառն»: (Յովնան Երուսաղեմացի)

4.- «Ծնաւ Քրիստոս որ օր վեց էր Քաղոց ամսոյ ըստ Յունարէն բուոյ»: (Եփրեմ Խուրի Ասորուոյ)

5.- «Եւ այլ փոփոխել կամելով զառաքելական կնիք Ծննդեան եւ այլ զթայտնութեան, անհաւանի մնացեալ Առաքելաւանդ կանոնական սահմանացն, զոր զրով աւանդեալ ունի Եկեղեցի, թէ որ Ծննդեան եւ Յայտնութեան Փրկչին մերոյ ի միասին տօնեսցի ի վեցն Յունուարի ամսոյ»:

«Կարգեսցէ եպիսկոպոսն իւրոյ Եկեղեցւոյն ի վեց Յունուարի զոր Ծննդեան Տեառն եւ Մկրտութեան, եւ ի 14 Փետրուարի զեկեալն Յիսուս ի Տաճարն»: (Գրիգոր Աստուածաբան)

6.- «Իննամսեայ Տէրն Ծնաւ եւ Երեսնամեայ մկրտեցաւ՝ ի նմին աւուր ըստ Ղուկայ. եւ Յիսուս էր ամաց իբրեւ Երեսնից. եւ յետ սակաւուց զմկրտութենէն նառէ: Քանզի աննաման էր յայլում աւուր ծնանիլ եւ յայլում աւուր մկրտիլ. եւ թերահաւատութիւն ի մեջ արկանել՝ զի զայլ ծնեալ եւ զայլ մկրտեալ ասէին. զի Երկու բնութիւնս եւ Երկուս որդիս խոստովանեցան, եւ այնու յերկուս տօնս բաժանեցան որք անհնագանդ էին: Իսկ Եկեղեցի

հաւատացելոց ի միում աւուր տօնէ զտօն Ծննդեան եւ Մկրտութեան»: (Հիպոլիտ Եպիսկոպոս)

7.- «Անուն դիցուի տօնիս աստուածայայտնութիւն»: (Բարսեղ Կեսարացի)

8.- Եւ զայս ասեմ ոչ եթէ այլ եւ այլ են տօն Ծննդեան եւ Մկրտութեան Տեառն, այլ ի միում աւուր տօնել պարտ է, բայց գործն այլ եւ այլ են, որ այսօր պատահեցան» (Մարութանը կրտայ Եպիսկոպոս)

9.- «Վասն մեծի Յայտնութեանն, զոր կարգեցին Առաքեալին ի վեցն Յունուարի՝ ուրախութեամբ տօնել ի փառ Աստուածոյ: Եւ որ այլ ազգ խորիի եւ 25 Դեկտեմբերի Ծննդեան առնէ հետեւելով Արտեմոննի, յԱստուածոյ եւ ի Սուրբ Ժողովոյս. նզովեալ եղիցի»: (Կանոնի Կարենյ)

10.- Յովհան Ուսկերերան 386ին Անտիոքայ մէջ խօսած ճառին մէջ կ'ըսէ. «Զեւ եւս տասն ամ, յորմէ հետէ յայտնի եղեւ մեզ օրս այս». -Որով ըսել կ'ուզէ թէ հազիւ 10 տարի է որ Դեկտեմբեր 25ին սկսած ենք Ծննդեան տօնը կատարել, անկէ առաջ Յունուար նին կը կատարէին»:

11.- Ծննդեան եւ Մկրտութեան տօներուն բաժանման մասին Ներսէս Շնորհալի Հայրապետը կ'ըսէ. «Յառաջազոյն ամենայն Եկեղեցիի սկսեալ յԱռաքելոցն այնպէս տօնէին, զԾննդեան ընդ Մկրտութեան ի միում աւուր, եւ յետոյ բաժանեցին ոմանք վասն Բերդեհեմի եւ Յորդանանու, բանզի ոչ կարէին ի միում աւուր յերկուսին օգուտսն կատարել զտօնսն հեռի գործ ի միմեանց, եւ փոքր անմամբ՝ ընկալան եւ այլ Եկեղեցին զնյն: Իսկ Հայք որպէս ընկալան ի Սրբոյն Գրիգորէ՝ անփոփոխ կացին ի նոյն»:

ՍՈՒՐԲ ԳՐՈՅ ՄԵԶ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԾՆՆԴԵԱՆ ԹՈՒԱԿԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

Ղուկաս Աւետարանիչի համաձայն, (Ղուկ. 1:5-25), Զաքարիա բահանայապետ Հրեից բաւութեան տօնին առթիւ, զոր խնկարկութեան իր կարգին կը զուգադիպէր՝ տաճար կը մտնէ, խնկարկութեան իր պաշտօնը կատարելու. բաւութեան այս տօնը Հրեից Թշրին ամսուան 10-ին կը հանդիպի, այսինքն մեր Սեպտեմբեր 27-ին:

Տօնակատարութիւնը կը տեսէր 12 օրեր. Զաքարիայի տուն դարձին, Եղիսաբէթ կը յղանայ Թշրինի 22-ին, այսինքն Հոկտ. 9-ին:

Աստուծոյ հրեշտակը այս քուականէն (Հոկտ. 9) 6 ամիս ետք, Ապրիլ 7-ին, Մարիամի կ'աւետէ թէ պիտի յղանայ, այս քուականէն 9 ամիս ետք Յունիուար 6-ին, տեղի կ'ունենայ Յիսուսի ծնունդը (Ղուկ. 1:26-38):

Հ Ե Տ Ե Ի Ե Ց ' Ք

« Հ Ո Ր Ի Զ Ո Ն »
Պ Ա Տ Կ Ե Ր Ա Ս Փ Ի Ի Ռ Ի

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

«ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ» ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ
ՅԱՅՏԱԳՐԻՆ, ՈՒՐ ԱՄԷՆ ԿԻՐԱԿԻ
ԱՌԱԻՈՏԵԱՆ ԺԱՄԸ 9:00-10:00, ՄԵՐ
ՀԱՆԴԻՍԱՏԵՍՆԵՐՈՒԻՆ ԿԸ ՓՈԽԱՆՑՈՒԻՆ
ՀՈԳԵՒՈՐ ՊԱՏԳԱՄ - ՔԱՐՈՉՆԵՐ,
ԿՈՒՍՈՒՑՈՒԻ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԽՕՍՔԸ ԵՒ
ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿԸ ՓՈԽԱՆՑՈՒԻՆ
ԹԵՄԻՍ ԿՐՈՆԱԿԱՆ, ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԳՈՐ-
ԾՈՒԽՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒԻՆ, ԻՐԱԴԱՐՁՈՒ-
ԹԻՒՆՆԵՐՈՒԻՆ, ԻՆՉՊԵՍ ՆԱԵՒ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ
ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ
ԳՈՐԾՈՒԽՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ:

Քրիստոնէական դաստիարակութիւնը անհրաժեշտորէն կարիքը ունի այնպիսի միջոցներու, որոնք քրիստոնէական արժեքներու փոխանցումը կը դարձնեն հետաքրքրական, հեղասահ ու ազդու: Կարելի չէ անտեսել մարդուն անփոխարինելի դերը այս գործընթացին մէջ: Առաքելութիւն մը կ'իրագործուի հաւատք, յանձնառութիւն ու տեսիլք ունեցող մարդոց կողմէ: Մանաւանդ կրօնական դաստիարակութեան նման վեհաշխատանք մը պէտք է կատարուի այնպիսի անձերու կողմէ, որոնք իրենց կեանքով ու գործով կենդանի օրինակ կը դառնան իրենց քարոզած Ճշմարտութիւններուն: Դաստիարակին առընթեր, իրաքանչիւր ժամանակ ունի դաստիարակութեան յատուկ իր միջոցները. եւ եկեղեցին յաջողած է լայնօրէն օգտագործել իր ժամանակաշրջանին ու միջավայրին ընձեռած կարելիութիւնները:

Christian education has the indispensable need for the kind of means that will make the communication of Christian values interesting, smooth and effective. It is impossible to ignore the pivotal role of human beings in this process. A mission is accomplished by people who have faith, commitment and vision. A noble task like religious education, in particular, must be accomplished by those individuals, who become living examples of the truths they preach, through their life and work. Along with the educator, each era has its own means of educating, and the church has succeeded in widely utilizing the possibilities afforded by its period and environment.

(Մէջբերումներ՝ Ն.Ա.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կարողիկոսի՝ 2008 տարին «Քրիստոնէական Դաստիարակութեան Տարի» հոչակած հայրապետական պատգամէն):

(Excerpts from the Pontifical message of His Holiness Aram I, proclaiming the year 2008 as the “YEAR OF CHRISTIAN EDUCATION”)

THE CHURCH AND CHRISTIAN EDUCATION

(To Church Educators, Bible and Sunday School Teachers)

AN EPISTEMOLOGICAL BASIS FOR CHRISTIAN EDUCATION

In classical Armenian, the verb “*to know*” has the same meaning as the Hebrew “*yada*”. To know, in classical Armenian, is to come close by the heart; it is an active engagement, intimate relationship, longing for response and acknowledgement. And I agree with T.H. Groom that true knowledge of God leads us to a renewed relationship and a different kind of self-denying love in obedience and in service to each other.

This closeness to God, this new life and new beginning can change and transform our lives and put us under new challenges and commitments. This “knowledge” has to be responded and expressed in unconditional love and obedience to God’s calling and His promises. God calls us and at the same time makes promises as He called Abraham and made promises: “*Take care and be earnestly on your guard not to forget the things which your own eyes have seen, nor let them slip from your memory as long as you live, but teach them to your children and to your children’s children*” (Deuteronomy 4:9).

This revelation and encounter, this “*knowing*” has to be responded to and expressed in active engagements, life-changing transformations, and active participations in personal as well as in communal and social levels. The Christian religious educator then becomes a transformed leader, an inspirer, a caring father, brother, or sister who knows his/her pupils’ needs and gives from his/her heart and soul. He/she has only one reason and goal, to lead and bring them closer and

closer to the knowledge and the Kingdom of God.

With shared praxis, Christian religious educators become visionary Disciples of Christ. In their lives and deeds, they extend and reflect the “big” image of the Redeemed Christ, who is continuously shaping the coming ages with a new and bigger vision: Christ the Master, the first Teacher and the Transformer of life of the world together for a better future. Only then, according to George Albert Coe, when the whole society is transformed, “*Christ will rule in all and in everything.*”

The church and the faith community with their long shared experience with each other and with the Word of the Bible stories, accounts, narratives and lived faith with traditions of the previous generations, can instill, nourish and direct a true education based on living and properly guided knowledge/experience.

“The experiential approach” to religious education, as many of the contemporary religious education theorists are suggesting or recommending in Groome, may also promote the active participation and creativity of the learners. But we should remember that the Church and the congregation as well as the whole body of the believers are not only experiencing and learning their faith, but the most important is that, how they are interpreting this experience in their daily lives and interactions as missionaries to the Word of God. Let’s elaborate. After learning and becoming aware of our faith through shared experience within the community of believers, we should and must take out to the world our “knowledge” as well as our “faith” with deep responsibility as faithful missionaries without borders: to serve, to heal, to comfort and help the needy. We should express our faith in good deeds.

It is also important for educators in the congregation to give community members an understanding of “serving each other” in the name of the

Lord (Christ washed the feet of his disciples). This teaching involves not only lived experience and interaction of people in communities of Christian faith, but also evokes, awakens their awareness to a higher calling of their vocation in the world as stewards faithful to the living, all-transforming Word of God. It is shared teaching and learning at the same time. In other words, it is growing in faith and knowledge through service.

In other words, the church in my opinion, is called to become a living, sharing, caring and witnessing community of faith within and outside the church and its walls; active in community life at large, reading, learning and living the Gospel in love of God and each other. I believe that the church is an authentic living, witnessing, experiencing sign of God's love and grace in this world and exist for the sake of the world Faith communities are especially equipped and empowered to be fruitful settings for Christian education. (*Part nine. To be continued*)

Father Muron Aznikian

BIBLICAL READINGS FOR CHRISTMAS

Foreshadowing Christ's Birth; Prophecies of the Messiah: “The people who walked in darkness have seen a great light; those lived in a land of deep darkness-on them light has shined... For a child has been born for us, a son given to us; authority rests upon his shoulders; and he is named Wonderful Counselor, Mighty God, Everlasting Father, Prince of Peace. His authority shall grow continually, and there shall be endless peace for the throne of David and his kingdom. He will establish and uphold it with justice and with righteousness from this time onward and forever-

“A shoot shall come out the stump of Jesse, and a branch shall grow out of his roots. The spirit of the LORD shall rest on him, the spirit of wisdom and understanding, the spirit of counsel and might, the spirit of knowledge and the fear of the LORD. His delight shall be in the fear of the LORD. He shall not judge by what his eyes see, or decide by what his eras hear; but with righteousness he shall judge the poor, and decide with equity for the meek of the earth; he shall strike the earth with the rod of his mouth, and with the breath of his lips he shall kill the wicked. Righteousness shall be the belt around his waist, and faithfulness the belt around his loins. The wolf shall live with the lamb, the leopard shall lie down with the kid, the calf and the lion and the fatling together, and a little child shall lead them. The cow and the bear shall graze, their young shall lie down together; and the lion shall eat straw like the ox. The nursing child shall play over the hole of the asp, and the weaned child shall put its hand on the adder’s den.” (Isaiah 11:1-8).

“He shall judge between many people, and shall arbitrate between strong nations far away; they shall beat their swords into plowshares, and their spears into pruning hooks; nation shall not lift up sword against nation, neither shall they learn war any more; but they shall all sit under their own vines and under their own fig trees, and no one shall make them afraid.” (Micah 4:3-4).

“And you, Bethlehem, in the land of Judah, are by no means least among the rulers of Judah; for from you shall come a ruler who is to shepherd my people Israel.” (Matthew 2:6).

“Therefore the LORD himself will give you a sign. Look, the young woman with child shall bear a son, and shall name him Immanuel”... [God with Us] (Isaiah 7:14).

A GREAT AND MARVELOUS MYSTERY IS REVEALED ON THIS DAY; THE SHEPHERDS SING WITH THE ANGELS, AND BRING GOOD TIDINGS TO THE WORLD.

ԾՆՄԴԵԱՆ ՃՐԱԳԱԼՈՅՑԻ

Զաննառելի լուսոյ մայր, եւ ըզբնակարան անըսկըզբնակից Որդւոյն. օրհնութեամբ մեծացուցանեմք:

Զանհաս տնօրէնութեան մայր, եւ զանձնաւոր տաճար Աստուծոյ Բանին. օրհնութեամբ մեծացուցանեմք:

Զբոլորից փրկութեան մայր, որ զանտանելին յէից ի յարգանդի երարա, ըզնաամենեմեան օրհնութեամբ մեծացուցանեմք:

Խորհուրդ մեծ եւ սբանչելի՝ որ յայսմ աւուր յայտնեցաւ. հովիւրն երգեն ընդ հրեշտակս, տան աւետիս աշխարհի:

Ծնա՛ւ նո՞ր արքայ ի Բէթղեհէմ քաղաքի. որդիք մարդկա՞ն օրհնեցէ՛մ, զի վասն մեր մարմնացաւ:

Ա ՎԵՐԱԿՐՈՆԻ ՃՐԱԳԱԼՈՅՑԻ

ՏԱՂ ԾՆՄԴԵԱՆ

Այսօր տօն է սուրբ Ծննդեան, աւետիս. Տեառըն մերոյ եւ յայտնութեան. աւետիս:

Այսօր արեւն արդարութեան. աւետիս. Երեւեցաւ ի մէջ մարդկան. աւետիս:

Այսօր Ս. Կոյսն անապական. աւետիս. Ծընաւ եքեր զանմահ արքայն. աւետիս:

ՏԱՂ ԶՐՈՐՃՆԵԱՑ

Ով զարմանալի խորհուրդ այս մեծ յայտնեալ.

Արարիչն Աստւած ի Յորդանան եկեալ:

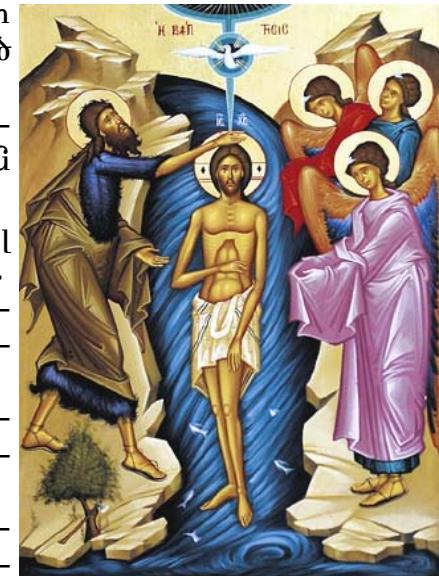
Կամէր մըկըրտիլ ի ծառայէն իւրմէ.

Զաննոյր Կարապետն ըզմըկըրտելն ի յանձն:

Յորդանան լըւեալ փախըստական դանճայր.

Վըտակ առ վըտակ պատգամաւոր լինէր:

Գե՛տ, մի՛ զարհուրիր, քո արարիչն եմ ես, Եկեալ մըկըրտիմ եւ լըւանամ ըզմեղս:

ԱՅՍՈՐ ԶԱՅՆԸՆ ՀԱՅՐԱԿԱՆ

Այսօր ձայնըն հայրական. Յերկնից իջեալ հանոյական.

Սիրեցելոյ Որդւոյ վկայ

Այ, յորդորէ, գետ յորդորէ, գետ Յորդանան:

Յորդորական ձայնիւ երգէր

Մեծ Կարապետըն Յովհաննէս:

SEARCH QUESTIONS FROM THE BIBLE

swers.

No Sunday school teacher is properly equipped for his/her work unless he/she can answer them. Juniors should be drilled on the questions until they know them, and most likely the answers will stay with them

Christ, Our Savior

1.— What relation is Christ to the heavenly Father?

= Jesus Christ is “the Son of the living God” (Matthew 16:15-17).

2.— What other names are given to Christ?

= Other names given to Christ are: Messiah; Son of Man; Jesus; Savior.

3.— What does “Messiah” mean?

= “Messiah” means the “anointed” one, or the King who should come and deliver Israel.

4.— What is the meaning of “Son of Man”?

= The “Son of Man” means that Christ was human as well as divine.

5.— Why was he called “Jesus”?

= The word “Jesus” means “God is salvation,” “God saves,” and it was given Jesus because “he shall save his people from their sins” (Matthew 1:21).

6.— What does “Christ” mean?

= It is the Greek word for Messiah.

7.— How do we know that Christ is God?

= The prophet Isaiah in his book calls him “the mighty God” (Isaiah 9:6).

8.— Is it proper to pray to Jesus?

= Yes. Every knee should bow to him (Philippians 2:10).

Too little is known of the Bible, although, much is known about it. Every boy and girl, and of course adult, should know the particulars of the Bible and its books, as brought out in these questions and answers.

9.— Is Jesus still active in the world?

= Yes. Jesus is still active in the world. He said, “Lo, I am with you always” (Matthew 28:20).

10.— Why did he come to earth as the Son of Man?

= He came to earth as the Son of Man “To seek and to save that which was lost” (Luke 19:10).

11.— How do we know that Christ was human as well as divine?

= He is called “the man Christ Jesus” (I Timothy 2:5).

12.— Who was his father and mother?

= The Virgin Mary was his mother, and God his father.

13.— From what great patriarch did Jesus descend?

= Jesus was descended from patriarch Abraham.

14.— Yet, did Jesus live before Abraham?

= Yes, for he said, “Before Abraham was, I am” (John 8:58).

15.— What was the threefold aspect of Jesus’ Messiahship?

= Jesus was Prophet, Priest, and King.

16.— Was Jesus’ human growth and development much like any other boy’s?

= Yes. He “increased [or developed] in wisdom [mentally] and stature [physically] and in favor with God [spiritually] and man [socially].”

17.— Did Jesus have human appetites and weaknesses?

= Yes. He hungered, thirsted, became weary, wept, and died.

18.— Why Jesus was human as well as divine?

= Jesus being man, he lifted us up to God, and being God, he brought God close to us.

19.— Did Jesus have any temptations to sin?

= Jesus “was in all points tempted like as we are, yet without sin” (Hebrews 4:15).

20.— What humble men visited the holy baby Jesus at his birth?

= The shepherds of Bethlehem visited the holy baby Jesus at his birth.

21.– What noted men visited baby Jesus sometimes later?

= Sometimes later, wise men from the east visited baby Jesus.

22.– To what country did Joseph and Mary take Jesus to keep the baby Jesus from being killed?

= Joseph and Mary took the baby Jesus to Egypt.

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅ ՀԱՅ ԸՆՏԱՆԻՔ ԵՒ
ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ
ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
(Շարունակութիւն նախորդ թիւէն)

Խճռո՞ւ Զաւակներ Ծնողաց Հնագանդելու են

Առօրեայ, ընտանեկան յարկէ ներս քէ արտաֆին ընկերային յարաք երական կեանքի ընթացքին, այր եւ կնոշ ոչ չափազանց եւ սիրալի վերաբերմունքը եւ իրարու հանդէպ ցուցաբերած յարգանքը դրապէս կ'ազդեն եւ օրինակելի ամոլ ըլլալու տպաւրութիւնը կը թողուն: Մանաւանդ տան մէջ հօր եւ մօր խօսակցութիւնը, անոնց արտասանած խօսքերը, արծարծած նիւթերը, արտայայտութիւններն ու կարծիքներու փոխանակումը մեծապէս կը տպաւրեն աշխարհին ու կեանքին բացուող անշափահաս մանուկի մը կազմախօսութեան,

նկարագրի կազմութեան, բնաւորութեան ու աշխարհայեացքին: Որովհետեւ տակաւին չկազմաւորուած երեխայ մը կերպընկալ խմորուող արարած մըն է, ատակ ընդօրինակելու եւ կապկելու իր շրջապատի իրականութիւնները, յատկապէս մեծերու նիստն ու կացը, ոնային արտայայտութիւնները, բառերու գործածութիւնը, խօսելաձևն ու վարուելակերպը: Ահա հնու կը կայանայ պարտաճանաչ ու գիտակից ծնողի մը լրջախոհութիւնը, շինարար եւ դաստիարակիչ դերը, անանձնական նուիրուածութիւնն ու սէրը որ գիտէ անհատական եսասիրութիւններէ, կամայական նախասիրութիւններէ վեր բարձրանալ եւ ծնողական ամենօրեայ օրինակելի կեանքով նուիրուիլ ընտանիքին ու շանալ միշտ գեղեցիկը, բարին ու լաւը ուսուցանել: Վերջապէս ծնողի մը երկիւղած հաւատքը, աղօթանուէր կեանքը, իրարու հանդէպ տածած նուիրուածութիւնը, վստահութիւնը, անկեղծութիւնը, գործակցութիւնն ու յարգանքը լաւագոյն դպրոցն են հասակ առնող երեխային համար եւ գրաւականը՝ տիպար քրիստոնեայ ընտանիքի:

Անչափահաս երեխայ մը ի տիոց անտի, շատ փոքր տարիին իսկ, սորվելու եւ վարժուելու է ծնողաց հնագանդի: Երեխայի մը համար հնագանդութիւնը բնական երեւոյք պէտք է ըլլայ: Եթէ ծնողի հետամուտ ըլլան իրենց զաւակներուն փոքր տարիին հնագանդի սորվեցնելու կամ վարժեցնելու՝ յետագային շատ աւելի դժուար ու երբեմն ալ անկարելի կրնայ ըլլալ զանոնք ուղղել, զապել, կարգի հրաւիրել, դաստիարակել կամ խոտոր եւ վտանգաւոր ճամբաններէ ու չար ընկերակցութիւններէ հեռու պահել: Զաւակի մը համար իր ծնողին հնագանդիլը կեանքի բնական երեւոյք է: Այդ կը թելադրեն բնութիւնն ու կրօնական օրէնքները ինչպէս նաեւ քրիստոնէական մեր հաւատքը: Շփացած, եսասէր, անհնագանդ եւ անկարգ պատանիի մը քէ երիտասարդի մը ետին միշտ կարելի է տեսնել բազմազբաղ, անտարբեր եւ անպատասխանատու ծնողներ:

Անհնազանդ գաւակ մը նաեւ պահանջկոտ է եւ իր պահանջածները ձեռքբերելու կամ փափա- ֆածները ունենալու համար միջոցներու մեջ խտրութիւն չի' դներ նաեւ չի' կրնար սիրել, յարգել կամ զոհողութիւններ յանձն առնել: Զաւակաց հնազանդիլը կամայականութեան մը ենթարկուիլ չէ՛, ո՞չ ալ անողնայար ու անգի- տակից անձնատուութիւն մը կամ անօրինու- թեան մը հպատակութիւն, այլ՝ ցուցաբերուած յարգանի, երախտագիտութիւն եւ պատկառանի հեղինակութեան մը հանդէպ, այս պարագային՝ իրենց լոյս աշխարհ բերած ծնողաց: Որովհետեւ զաւակներ, հնազանդութեան ընդմշչէն սիրոյ մեջ կը հասուննան, առաքինի շնորհներով կը մեծնան եւ գիտակից չափահասներ կը դառնան:

Աստուածաշունչ մատեանը եւ քրիստո- նէական մեր վարդապետութիւնն ալ այդ կ'ուսուցանէ: Աստուածաշունչի զանազան գիր- ֆերու մեջ աւելի ժամ տասնեակ մը համարներ բացայացորէն կը խօսին եւ որդիներուն կը հրամայեն ծնողաց հնազանդիլ: Օրինակ, Հին Ուխտի Տասնարաննեայ պատուիրաններուն չոր- որդը, զաւակներուն կը թելադրէ՝ պատուե՛լ եւ հնազանդի՛ իրենց ծնողներուն: Առակաց գիրքը իմաստութեան գոհար մըն է ընտանեկան ար- ժելներու, ընկերային օրէնքներու, բարոյական առողջ ըմբոնումներու թէ աստուածադիր սկզբունքներու ուսուցման եւ փոխանցման: Հոն իմաստուն առակագիրը խրատելով ծնողները կը թելադրէ. «Կրքէ՛ մանուկը իր նամրան սկսած ատեմը, այսինքն՝ երբ տակաւին փոքր ու անչա- փահաս է. որպէսզի իր ծերութեան ատեմն ալ անկէ շիոտորի» (Առակաց 22:7): Իսկ Պողոս առաքեալ Եփեսացւոց քրիստոնեայ համայնքին գրած իր նամակին մեջ ընտանեկան հարցերու, զաւակ-ծնողի փոխադարձ պարտականութիւններու եւ պարտաւորութիւններու մասին անդրադառնալով իր խօսքը մասնաւորաբար երիտասարդներուն ուղղելով զանոնի կը իրատէ թելադրելով. «Զաւակնե՛ր, իրրեւ Տիրոց հետեւրդներ՝ ձեր պարտականութիւնն է հնազանդիլ ձեր ծնողներուն, որովհետեւ ա՛յդ է շիտակը:

'Պատուէ՛ քու հայրդ ու մայրդ' պատուիրամը առաջինն է՛ որ իրեն կապուած խոստում մը ունի. 'որպէսզի միշտ բարիք գտնես եւ երկրի վրայ կեանքդ երկար ըլլայ': Իսկ դուք, հայրե՛ր, մի՛ զայրացնէ՛ ձեր զաւակները, այլ զանոնի՛ մեծուցէ՛ քրիստոնէական դաստիարակու- թեամբ եւ կրրութեամբ» (Եփես. 6:1-4):

Անչափահաս մանուկներ կամ որդիներ պարտաւոր են մտիկ ընել եւ հնազանդիլ իրենց ծնողներուն, որովհետեւ՝ անոնի տակաւին կազմաւորուած չեն եւ գիտակցական տարիքը չունին: Անոնի չեն զարգացած մտեով, մարմնա- կան կազմ ու հասակով, ընկերութեան պա- հանջած կենցաղային թէ իմացական հոգեւոր գիտութեամբ: Հետեւաբար, անչափահաս մա- նուկներ ենթակայ ըլլալով իրենց ծնողներուն հնազանդելու են որովհետեւ.-

ա.- Աշխարի եկող նորածին մանուկ մը իմաստութիւն եւ մտային առողջ հասկացողու- թեան մը կարողութիւնները չունի: Ան պէտք է անի ու զարգանայ: Անոր ուղեղը զբերէ զերծ տեղեկութիւններէ՝ տակաւին չունի իմացու- թիւնը եւ գիտակցութիւնը իր շրջապատի թէ աշխարհի անցուղաքաներու մասին: Նորածին մանուկ մը զգայուն է ամէն շարժումի, գոյնի թէ ձայնի, զորս իրեն համար հետաքրքիր են ու նորութիւն, միաժամանակ ան ատակ է ամէն տեսակի տեղեկութիւններ՝ վատ կամ լաւ ընկալելու եւ ամբարելու: Անոր ուղեղը կեան- քին ու աշխարհին բացուած տեղեկութիւններ արձանագրող եւ ընդօրինակող տեսակ մը ժապաւէն է կամ խտասակի՝ ուսում, գիտու- թիւն, ծանօթութիւն ամբարելու բացառիկ կա- րողականութեամբ օժտուած: Այս բոլորով հան- դերձ սակայն, նորածին մանուկ մը գիտակ- ցութիւնը չունի նիշդն ու սխալը ընտրելու, զանազանելու կամ զատորշելու: Ան չի' գիտեր չարն ու բարին, լաւն ու օգտակարը եւ ձեռքին հանդիպածը կամ հասածը՝ մեմնենայօրէն բերա- նին կը տանի: Հետեւաբար, աշխարհ եկող մանուկ մը, անհրաժեշտորէն ու անպայման պէտք ունի ծնողաց անմիջական հսկողու- թեան, ինամբին, հոգածութեան եւ առաջնոր-

դուրեկան:

բ.- Աշխարհ եկող նորածին մանուկ մը ինքնարաւ եւ ինքնանկախ չէ, այլ ամէն ինչով իր ծնողին կախեալ է: Ան մարմնով անած չէ, տկար ու անկարող է ինզինք սնուցանելու, խնամելու: Նորածին մը, ֆիզիքապէս ալ վտիտ ու անզօր է եւ ամբողջութեամբ ենթակայ ծնողաց անշահախընդիր հոգատարութեան՝ սիրուելու, սնուցւելու, խնամուելու, ցուրտէն եւ տաժէն պատրսպարուելու, պաշտպանուելու: Իր շրջապատի անցուդարձերուն անտեղեակ թերահասակ ծծկեր մանուկ մը, մանկութենէն մինչեւ պատանեկութիւն անցման բոլոր հանգրուաններուն, իսկ դժբախտ պարագաներու թերմամբ յանախ ալ աւելի երկար տարիներ՝ ծնողաց անմիջական խնամքին, ֆիզիքական հոգածութեան, խնամքին ու պաշտպանութեան ենթակայ է: Այս առումով ծնողի մը զոհողութիւնները անհուն եւ անյատակ են:

գ.- Անչափահաս մանուկ մը տակաւին ընտելացած, վարժուած չէ ու չի' գիտեր իր ապրած ընկերութեան կամ միջավայրին պարտադրած ընկերային օրէնքներն ու կենցաղավարական կանոնները: Անոր ծանօթ չեն ընկերային բաղաբավարական ընկալեալ սովորութիւններ: Օրինակ, չի' գիտեր երբ պէտք է խօսիլ եւ երբ լոել: Ան մեծերու հանդէալ յարգանքի գիտակցութիւնը չունի, ոչ ալ իմացութիւնը՝ թէ իր տարիքին պէտք չէ՛ հետաքրքրուիլ կամ մասնակցիլ մեծերու խօսակցութեան, ու միջամուխ ըլլալ իրեն չվերաբերող հարցերու եւ նիւթերու: Անչափահաս մանուկ մը յատկանշող ամենէն ցցուն եւ տիրական երեւոյրը իր եսակեդրոն անձնասիրութիւնն է: Մանկան այս յոռի ունակութիւնը նկատելի կը դառնայ երբ իր ամէն տեսածը կը կարծէ թէ իրեն կը պատկանի եւ կը պահանջէ անմիջապէս ունենալ ամէն ինչ: Երբեմն նոյնիսկ իր հասողութենէն ալ վեր բաներ կ'ուզէ ունենալ: Ան այսպէս կը խորիի, թէ ամէն ինչ կրնայ իրեն պատկանի ու միայն իրեն: Ան որեւէ իր, առարկայ կամ խաղալիք

ուրիշին հետ բաժնելու գիտակցութիւնը եւ կամեցողութիւնը չունի: Նկարագրային կազմաւորման մէջ հեզութիւնն ու բարի խոնարհութիւնը դեռ սաղմնային վիճակի մէջ՝ կը սպասեն տաշուելու եւ կոփուելու: Անչափահաս մանուկներ եւ երեխաներ միաժամանակ, համարձակ շփացածութեամբ, գոռողութեամբ եւ իրենց գործած արարքներու անպատասխանառութեամբ կը յատկանշուին: Անոնք անզիտակից են եւ բնաւ նկատի չեն ունենար իրենց պահանջներուն եւ արարքներուն ժխտական կամ բացասական հետեւանքներուն մասին: Ու այդ է պատճառը որ անչափահաս երեխաներ, մանուկներ եւ պատանիներ հնազանիելու, ենթարկուելու եւ մտիկ ընելու են իրենց ծնողներուն, մեծերուն եւ դաստիարակներու ցուցմունքներուն, առաջնորդութեան եւ խրատներուն: Հետեւարար ծնողներ եւ դաստիարակներ հրաւիրուած են ըլլալու համբերատար եւ խղնմորէն ստանձնելու են դժուարին սակայն նուիրական պարտականութիւնը եւ պատախանատութիւնը խրատելու, վարժեցնելու, առաջնորդելու, դաստիարակելու եւ սորվեցնելու այն ինչ որ բարի, արդար, նշմարիտ, կատարեալ եւ սուրբ է:

դ.- Վերջապէս անչափահաս մանուկ մը Աստուծոյ, կեանիք եւ իրերու ստեղծագործութեան յարաբերակցութեան մասին եթէ ոչ անտարբեր, բայց գրեթէ անտեղեակ, կատարեալ եւ ամբողջական գիտութիւն ունենալէ՛ տակաւին գիտակից հասունութիւնն ու հասկացողութիւնը չունի ընկալելու, հասկնակու եւ վերլուծելու հոգեւոր եւ կրօնական արժեքներ՝ աստուածաբանական, վարդապետական տեսութիւններ: Նորածին ծծկեր մանուկ մը, մօր կարին եւ ֆիզիքական սնունդին հետ մէկտեղ ու աւելի՛ անհրաժեշտ կարիքը ունի հոգեւոր սնունդի, աղօրքի, ցուցմունքի եւ դաստիարակութեան: Նորածին մանուկ մը ֆիզիքապէս մեծնալով չէ որ անպայման հոգեւորապէս ալ պիտի անի, զարգանայ եւ հասուն գիտակցութեան հասնի զԱստուած նանչնալու,

հաւատալու սիրելու եւ աղօթելու: Այդ կը պահանջէ յատուկ նիզ, հետեւողական զանադիր ամենօրեայ աշխատանք, ծնողաց եւ դաստիարակներու կողմէ: Մանուկ մը հաւանաբար հասկնայ կամ ըմբռնէ Աստուծոյ կամ գերագոյն Ստեղծիչի մը գաղափարը, սակայն առանց պատշաճ բացատրութեան եւ տեղեկութիւններու երբ հոգեւոր իրականութիւններ, կրօնական ապրումներ եւ բարոյական արժեքներ չեն արմատանար, ամրապնդուիր եւ համոզումի չեն վերածուիր մանկան կամ պատանիին կեանքին եւ հոգեխօսութեան զգայուն տարիներուն՝ Աստուծոյ ու անոր հետ առնչուող հոգեւոր, կրօնական թէ ազգային արժեքներ, աշխարհայեցներ շատ դիւրաւ տեղի կու տան կամ կը փոխարինուին աշխարհիկ այլ արժեքներով: Հոս տեղին է մէջբերել ծնողաց իրենց զաւակները փոքր տարիքէն Աստուծոյ երկիւղով եւ նամբաներուն մէջ կրթելու եւ դաստիարակելու Հին Ռւխտի Առակացի իմաստուն պատգամները կը խրատեն ծնողներն ու որդիները պատուիրելով. «Որդեակ Աստուծոյ օրէնքներն ու կանոնները միշտ աչքի առաջ եւ սրտիդ մէջ գրուած ունեցիր» (Առակ.7:1-4), «Իմաստութեան սկիզբը Աստուծոյ վախն է» (Առակ.9:10), «Իմաստուն տղան իր ծնողիը կ'ուրախացնէ, բայց ամսիտ անհնազանդը կամ իր կամքին ձգուածը՝ տրտմութիւն եւ ամօր կը պատճառէ» (Առակ.10:1-2, 29:15), «Իմաստուն տղան իր հօր խրատը մտիկ կ'ընէ, բայց անմիտը՝ տրտմութիւն եւ ամօր կը պատճառէ» (Առակ.13:1, 15:5, 17:25), «Քանի դեռ յոյ կայ՝ տղադ խրատէ» (Առակ.19:18), «Տղու մը վարին ու բարիք, մաքրութիւնն ու ուղղամտութիւնը անոր գործերէն կը ճանչցուի» (Առակ. 20:11), «Երբ կը խրատես, կը յանդիմանես կամ հարկադրաբար կը ստիպուիս զաւազան գործածել՝ վստահ եղիր որ անոր հոգին դժոխվէն կ'ազատես» (Առակ.23:13-14), «Ճնազանդի՛ր հօրդ որ ժեզ ծներ է եւ մի՛ անարգեր մայրդ երբ ծերացեր է» (Առակ.23:22):

Վերջապէս որպէս տիպար եւ գիտակից ամուսիններ եւ ծնողներ, մեզի համար Հայր

Յովսէփն ու Մարիամը բայց մանաւանդ՝ Յիսուսի անձը ունինք սուրբ եւ օրինակելի ընտանիքի մը բոլոր յատկանիշներն տուեալները ամբողջացնող լաւագոյն պատկերը կրօնական օրինապահութեան, հնազանդութեան, փոխադարձ սիրոյ, բարութեան, ժուժկալութեան, համբերութեան, յարգանիքի եւ անհուն զոհաբերութեան: Արդարեւ, մարդկային ցեղը փրկելու նախասահմանուած մարդացեալ Աստուած Տէր Յիսուս, ոչ միայն իր երկնաւոր Հօր Աստուծոյ մահուան իսկ գնով կամքը կատարեց ու հնազանդեցաւ, այլև երկրաւոր իր ծնողաց հնազանդ կեանք մը ապրեցաւ: Այս մասին է որ Ղուկաս աւետարանիչ կը խօսի վկայակոչելով թէ Յիսուս, հակառակ կատարեալ Աստուած եւ կատարեալ մարդ ու զերծ ըլլալուն մարդկային ամէն մեղքէ՝ տարբեր բնագաւառներէ ներս՝ ֆիզիքապէս, մտային եւ հոգեկան իմաստութեամբ եւ կարողութիւններով կ'անէր, Աստուծմէ շնորհ իսկ մարդոցմէ սէր, յարգանք եւ պատկառանք կը գտնէր: «Յիսուս նազարէի մէջ իր ծնողներուն հնազանդ մնաց: Ան կը զարգանար իմաստութեամբ եւ մարմնով՝ Աստուծոյ եւ մարդոց սիրելի ըլլալով» (Ղուկ. 2:51-52):

(Տարունակութիւն Թիւ 5)

(Յաջորդիւ՝ Զաւակներ Ճնազանդելո՞ւ են Անհաւատ Ծնողներու)

Միտոն Շ. Վրդ. Ազնիկեան

ՀԻՆ ԵՒ ՆՈՐ ԱՂԱՆԴԱՀՈՐԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄՆԵՐ

Պատմական Տեսութիւն Եհովայի Վկաներուն

Եհովայի Վկաներ իրենց վարդապետութիւնը տարածելու համար եօրը ձեւեր կը գործածեն:

1.- Գիրք ու գրականութեան վաճառում, տունէ-տուն, խանութէ-խանութ, անհատէ-անհատ ամէն տեղ, ամէն տեսն երբ որ առիթ ունենան:

2.- Առաջին ծանօթութեան առիթը կ'օգտագործեն կրկին ու կրկին հանդիպելու եւ այցելելու:

3.- Հոգերանօրէն ազդելու նպատակաւ հրատարակութիւններ ցրուել միշտ նոր անձի մը ձեռնով:

4.- Հրատարակուած գրականութեանց ուսումնասիրութեան համար շրջանային սերտողութիւններ կազմակերպել, նորընծաններ բարոգութեան մարզելու նպատակաւ:

5.- Իրենց պաշտամունքի ժողովասրահը բագաւորութեան սրահ կը կոչուի, ուր ամէն Կիրակի Դիտարանի հրատարակած գրականութեան սերտողութիւն տեղի կ'ունենայ:

6.- Գործօն անդամ մը պարտաւոր է ժողովներուն կանոնաւոր յանախել, տեղեկութիւններ փոխանակել, պատմել իր փորձառութիւնները ու լսել ուրիշին փորձառութիւնը:

7.- Նորընծաններ ամէնքը միասին խմբովին ջուրի մէջ մխրճումով կը մկրտուին:

Եհովայի Վկաներուն Ուրացման Հանգանակը

Եհովայի Վկաներու կամ Ռասըլականներու հաւատքը հակա-առաքելական, հականիկական եւ հակա սուրբ Գրային է: Անոնք կը հերթեն եւ կ'ուրանան հետեւալ նշմարտութիւնները.

1.- Աստուծոյ Երրորդութիւնը, Քրիստոսի եւ Սուրբ Հոգի աստուածութիւնը:

2.- Կ'ուրանան Քրիստոսի կատարեալ Աստուած եւ կատարեալ մարդ ըլլալը: Կը մերժեն յարգել եւ ընդունիլ խաչը եւ խաչին

փրկագործ խորհուրդը: Կը հաւատան թէ ոչ ո՛վ, բացի մարդը ինք կրնայ ինքզինք սրբագրել ու փրկել: Մարդն է իր անձին փրկիչը:

3.- Կ'ուրանան Քրիստոսի մարմնով յարութիւնը եւ նոյն մարմնով վերստին աշխարհ գալուստը:

4.- Կ'ուրանան մահէն ետք դատաստանի, յալիտենական պատիժի, վարձատրութեան եւ դժոխիքի գոյութեան:

5.- Կը մերժեն յարգանք ընծայել որեւէ ազգի դրօշակի, զինուորագրուիլ, քուէարկել կամ պատերազմիլ որովհետեւ, պատերազմը Սատանայի պայքարն է այլ մէկ Սատանայի դէմ մղուած:

6.- Եկեղեցիները Սատանայի բնակարան կը համարեն: Կը հաւատան թէ բոլոր եկեղեցիները նեոնի իշխանութեան ենթակայ են իսկ եկեղեցականներ՝ սատանաներուն սպասարկուեն:

7.- Կը հաւատան թէ մարդ անասունէն ուեւ տարբերութիւն չունի: Մարդն ու անասունը հաւասար կը դաւանին:

8.- Կը հաւատան թէ մեղաւորի մահէն ետք պիտի տրուի երկրորդ առիթ մը փրկութեան համար:

Մոլորեալ եւ մոլորեցուցիչ այս աղանդը մինչեւ հիմա գոյատեւած եւ տարածուած է որովհետեւ.

ա.- Եհովայի Վկաները լաւատեղեակ են Աստուածաշունչին, հոգ չէ թէ իրենց ուզածին պէս կը մեկնարաննեն, շանալով աւետարանական նշմարտութիւններ, տողեր, համարներ ու բառեր պատշաճեցնել իրենց սնոտի ցնդարանութիւններուն:

բ.- Եհովայի Վկաներուն առաջնահերթ պարտականութիւնն է վկայել: Անոնք կը հաւատան թէ Պենտեկոստէն մինչեւ օրս, ազգեր եւ ժողովուրդներ կղերներու կողմէ մոլորած են Քրիստոնէութիւն կոչուած կրօնենք: Քրիստոնեայ եկեղեցականներ կը կառավարուին Սատանայի եւ անոր հրեշտակներուն կողմէ: Անոնք ըլլալով ուխտեալ Վկաները Եհովայի, իրենց

ձեռքի պայուսակը բեռնաւորած զանազան տեսակի գրականութեամբ, դուռ-դուռ կը շրջին մոլորեալ հոգիներ փրկելու: Անոնք կը ծախեն, կը խօսին, կը բարողեն ու կը վկայեն: Նաեւ կանոնաւոր կերպով կեդրոնական գրասենեակ կը տեղեկագրեն իրենց աշխատանքներուն մասին:

գ.- Եհովայի Վկաներուն մամուլը աշխարհի գրեթէ ամէնամեծ կրօնական տպարանն է, կը բանէ գիշեր-ցորեկ: Անոնք ամէն մէկ վայրկեան աւելի բան 500 ամսաթերթ ու տարին 98 միլիոն տարբեր տեսակի թերթիկներ եւ գրականութիւն կը տպագրեն ու աշխարհի չորս կողմ կը ցրուեն:

դ.- Կը ջանան ներթափանցել ժողովուրդի պարզ եւ անուս դասակարգէն ներս, որովհետեւ իրենց դաւանարանական ենթահողը եւ վարդապետութիւնը տեղի կու տայ ու չի' դիմանար աստուածարանական, սուրբ գրային, իմաստասիրական, գիտական լուրջ ուսումնասիրութեան եւ բննադատութեանց առաջ:

Հետեւարար, ոեւէ մէկ լուրջ, գիտակից, ուսեալ եւ տրամարանող անհատ պիտի չ'ուզէ մաս կազմել այս աղանդին, որուն հիմքերը խախուտ են իսկ հիմնադիրը՝ խարերայ խաչագող:

ե.- Սակայն ունենալով սեմշելի վարչաձեւ, եւ ինքնիշխան նուիրապետական կարգ՝ կանգուն կը մնան եւ կը յաջողին շրջանցել ներքին ու արտաքին հակառակութիւններ: Այս աղանդի Կեդրոնական Վարչութիւնը՝ վարիչ գերագոյն մարմինն է, որու հսկողութեան եւ իշխանութեան ներքեւ կը գտնուին կրօնական ծառանիերը, որոնց ենթակայ են շոշանային ծառանիերը՝ որոնք իրենց կարգին պատասխանատու են տեղական խումբերու կամ եղբայրութիւններու: Եւրաքանչիւր եղբայրութիւն ունի իր առաջնորդը իբր Տնօրէն: Այս նուիրապետական կարգի մէջ իւրաքանչիւր խումբի առաջնորդի խօսին ու հրահանգին անվարան հնազանդիլը պարտադիր է:

Եհովայի Վկաներուն ջախչախիչ մեծա-

մասնութիւնը տգէտ ու անուս է: Անոնք կը սարսափին բարձրագոյն ուսումնէ եւ դաստիարակութենէ: Զունին որեւէ վարկաւորեալ ուսումնարան: Եհովայի Վկաները ոչ մէկ գիրք կամ գրականութիւն արտադրած են գրական եւ աստուածարանական արժէն ներկայացնող կամ իմաստասիրական խորունկ հարցեր վերլուծող, կարենալ հմայելու առողջ միտք ունեցող ուսումնականը կամ մտաւորականը եւ այս հակառակ անոր որ թօներով գրականութիւն կը հրատարակեն:

Աստուծոյ խօսքը այլափոխող, հերձեալ այս աղանդին շինծու տեսութիւններուն հաւատք ընծայող մոլորեալներուն սնուտիապաշտութիւնները, որոնք խեղաթիւրումն են Աստուծոյ խօսին եւ այլափոխումը Ս. Երրորդութեան վարդապետութեան, Քրիստոսի աստուածութեան, հրաշափառ յարութեան, մեղաց քողութեան, Երկրորդ Գալստեան, դրախտի ու դժոխի գոյութեան Քրիստոսառաւոյց ուղղափառ դաւանութեան եւ աստուածադիր նշմարտութեանց՝ կը թելադրենք կարդալ Ս. Գրային հետեւեալ համարները, որոնք կը մերկացնեն Ռասըլականներու ստապատիր վարդապետական անուղղափառ եւ մոլորեցուցիչ աղանդին սնուտիւթիւնները, եւ կը հրաւիրեն Եհովայի վկաներուն եւ բոլոր այլ աղանդաւորականներուն խաւարէն լոյսի եւ անգիտութենէ ուղղափառ լոյս հաւատքի գալու եւ նշմարտութիւնը դաւանելու:

«Արդ, ո՞վ կը յաղթէ աշխարհին, երէ ոչ ան՝ որ կը հաւատայ թէ Յիսուսն է Աստուծոյ Որդին: Ի՞նքն էր որ մեզ սրբելու եկաւ իր մկրտութեամբ եւ իր արիւնով: Ո՛չ միայն ջուրով, այլ՝ ջուրով եւ արիւնով: Եւ Ս. Հոգին ինք կը վկայէ ատոր նշմարտութեան, որովհետեւ Հոգին ինք նշմարտութիւնն իսկ է: Եւ այս երեք վկաները՝ Ս. Հոգին, մկրտութեան ջուրը եւ արիւնը, երեքն ալ նոյն վկայութիւնը կու տան» (Ս. Յովհաննէս 5:5-8):

«Աշխարհի ստեղծագործութենէն առաջ գոյութիւն ունէր Բանը: Բանը Աստուծոյ

հետ էր եւ Բանք Աստուած էր» (Յովհաննէս 1:1):

«Գացէք եւ բոլոր ժողովուրդները ինձի աշակերտ դարձուցէք: Զանոնք մկրտեցէք՝ Հօրը, Որդիին եւ Ա. Հոգիին անունով» (Մատթէոս 28: 19):

«Ես եւ Հայրս մէկ ենք» (Յովհաննէս 10:30):

«Մարդացած Քրիստոսի մէջ կը բնակի աստուածային բնութեան ամբողջ լիութիւնը» (Կողոսացիս 2:9):

«Աստուած մեզի խօսեցաւ իր Որդիին միջոցաւ: Աստուած զինք ամեն բանի ժառանգորդ կարգեց եւ անոր միջոցաւ էր որ տիեզերքը ստեղծեց: Որդին, Հօրը փառքին լոյսը եւ անոր էութեան նշգրիտ պատկերը, որ իր խօսքին օրութեամբ տիեզերքը կը պահէ, իր անձով մեր մեղքերը սրբելէ ետք՝ երկինքի մէջ նատաւ Աստուծոյ՝ Գերագոյն Զօրութեան, աչ կողմը» (Երրայեցիս 1:2-3):

«Ուեւ մէկը երբեք զԱստուած չէ տեսած, բացի Միածինէն, որ Աստուած է եւ Հօրմէն անբաժան. եւ Որդին էր որ մեզի նանչցուց զայն» (Յովհաննէս 1:18):

«Քրիստոս ինքինք զնհագործեց մարդոց մեղքերը վերցնելու համար» (Երրայեցիս 9:28):

«Մեր մեղքերը ինք կրեց, իր մարմինով՝ խաչին վրայ, որպէսզի մեղքի տիրապետութենէն ազատած՝ արդարութեան համար ապրինք» (Ա. Պետրոս 2:24):

«Աստուած մեզի համար մեղքի պատրագ ըրաւ Քրիստոսը, ան՝ որ բնաւ մեղք չէր գործած, որպէսզի մենք անոր միանալով արդարանու Աստուծոյ համար» (Բ. Կորնթացիս 5: 21):

«Ապա Մարդու Որդիին նշանք պիտի երեւի երկինքի մէջ, եւ աշխարհի բոլոր ժողովուրդները պիտի ողբան, երբ տեսնեն Մարդու Որդին, որ կու զայ ամպերուն վրայ բազմած՝ զօրութեամբ եւ մեծ փառքով» (Մատթէոս 24:30):

«Տէրը ինք երկինքէն պիտի իջնէ, եւ նախ յարութիւն պիտի առնեն անոնք՝ որ Քրիստոսի հաւատացին եւ մեռան: Եւ ապա, մեզմէ անոնք որ այն ատեն դեռ ողջ պիտի ըլլան՝ անոնց հետ միասին ամպերու վրայ երկինք պիտի յափշտակուին Տէրը դիմաւորելու համար. եւ այնուհետեւ Տիրոջ հետ միասին պիտի ըլլանք յաւիտեան» (Ա. Թեսաղոնիկեցիս 4:16-17):

Այսօր Ռասըլի հիմնած Եհովայի Վկաներու աղանդը, դարձած է ահաւոր սպառնալիք քրիստոնէական Եկեղեցւոյ ու մարդկային ընկերութեան քարոյական առողջ հիմքները խախտող քարոյազրկող կրօնական հերձուած, եւ այս հակառակ կարգ մը երկիրներու ձեռք առած խիստ միջոցառումներուն եւ արգելիչ օրէնքներուն որպէս կազմակերպութիւն՝ աշխարհի հզօրագոյններէն է իր վարչական միաւորներով եւ անդամներու թիւով: Անոնց յիսուն առ հարիւրը կը գտնուի Միացեալ Նահանգներու մէջ, կեղրոնատեղի ունենալով Պրուելին բաղաքը: Կեղրոններ ունին եւ տարածուած են Գանատայի, Արեւմտեան եւ Հարաւային Գերմանիոյ, Անգլիոյ, Ֆիլիպեան Կողիններու, Մեխինյի, Պրազիլի եւ բազմաթիւ այլ երկիրներու մէջ:

Մերժելի ու դատապարտելի ո՛չ աւետարանական եւ քրիստոնէական անուղղափառ հաւատալիքներով մոլորեալներու այս ապազգային ու ապարարոյ աղանդը՝ Քրիստոսի Եկեղեցւոյ մարմնին վրայ ինքնարոյս անած ուկորախտ որպէս մտած է նաեւ հայ տուններէ եւ հայ կեաններէ ներս եւ կը սպառնայ հայու լոյս հաւատին, հոգեւոր արժեքներուն, ինքնութեան, ազգային արժանապտուութեան: Պէտք է թոյլ չտալ, արմատախիլ ընել եւ զգուշանալ հայուն քրիստոսահիմն եւ առաքելահաստատ հաւատքը սարսող, հոգիններ կործանող, ընտանիքներ բանդող խարարիչ եւ մոլորեցուցիչ այս աղանդի թունաւոր նետերէն:

(Տարունակելի թիւ 8)

Միւտոն Ռ. Վրդ. Ազնիկեան

ԼՈՒՐԵՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԸՆ

**ԳԱՆԱՏԱՅԻ ԵՒ ԲԵՐԻՈՅ ՀԱՅՈՅ ԹԵՄԻ
ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱՅԱՆ ՀԱՅՐԵՐԸ^Հ
ԱՅՑԵԼԵՑԻՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ**

Զորեգարքի, 29 Հոկտեմբեր 2008ի կէսօրին, Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. S. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսան, Ազգային Առաջնորդաբանին մէջ ընդունեց այցելութիւնը Գանատայի Թեմի Առաջնորդ՝ Բարձր. S. Խաժակ Արք. Յակոբեանի եւ Թերիոյ Հայոց Թեմի Առաջնորդ՝ Գերշ. S. Շահան Եպս. Սարգիսեանի, որոնի հիւրաբար Թեմս այցի եկած էին:

Հանդիպումը առիթ եղաւ խորհրդակցելու երեք թեմերու աշխատանքներուն եւ այժմէական հարցերու մասին, ինչպէս նաև Հիւսիսային Ամերիկայի 50 ամեակի եւ Արեւմտեան Թեմի հաստատման 35 ամեակի տօնակատարութեանց մասին: Ապա Սրբազնը Հայրերը ծանօթացան

Ազգ. Առաջնորդաբանի բաժանմունքներուն եւ անոր յարկին ու հովանիին տակ կատարուող աշխատանքներուն մասին: Առաջնորդ Սրբազնը բարի կեցութիւն եւ յաջողութիւն մաղթեց Սրբազններուն եկեղեցանուէր իրենց առավելութեան մէջ:

PRELATES OF CANADA AND ALEPOO VISIT THE PRELACY

On Wednesday, October 29th, H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, welcomed to the Prelacy H.E. Archbishop Khagaj Hagopian, Prelate of Canada, and H.G. Bishop Shahan Sarkissian, Prelate of Aleppo, both of whom are in Los Angeles for a brief visit.

The three Prelates discussed the recent and upcoming activities of their respective Prelacies, including the 50th anniversary celebration of the North American Prelacy and the 35th anniversary of the Western Prelacy. The guest Prelates were then familiarized with the various departments of the Prelacy and the work that is carried out by those departments and by the committees serving within the Prelacy. The Prelate then bid the guest Prelates farewell and conveyed his wishes for success in their service and endeavors.

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՈՒՂՂԱՓԱՌ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒԻ ԿԻՐԱԿՆՈՐԵԱՅ ԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒԻ ԱՇԱԿԵՐՏԱԿԱՆ ՀԱՒԱՔ

Արեւելեան Ուղղափառ եկեղեցիներու Առաջնորդներու խորհուրդը, հովանաւորութեամբ եւ առաջնորդութեամբ Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ զոյգ առաջնորդներուն՝ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի եւ Գերշ. Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեանի, Ասորի Ուղղափառ Եկեղեցւոյ Ամերիկայի Առաջնորդ Գերշ. Տ. Եռունի Քափլան Արքեպիսկոպոսի, եւ Ղըպտի Ուղղափառ Եկեղեցւոյ Ամերիկայի Առաջնորդ Գերշ. Տ. Սերաբիոն Արքեպիսկոպոսի, տարուան ընթացքին միատեղ պատարագ, եկեղեցական արարողութիւններ, եկեղեցականաց հաւաքներ, երիտասարդաց թէ աշակերտական աշխատանքային հանդիպումներ կը կազմակերպէ:

Միջ-թեմական կիրակնօրեայ վարժարաններու կազմակերպիչ յանձնախումբին նախաձեռնութեամբ, ծրագրուած յայտագիրով ու հովանաւորութեամբ Արեւելեան Ուղղափառ Եկեղեցիներու Առաջնորդ Մարտիրոս Հայրերուն, տեղի ունեցաւ միջ-կիրակնօրեայ վարժարաններու աշակերտական միօրեայ դաստիարակչական ծրագրով տարեկան չորրորդ հաւաքը, Շարար, 1 նոյեմբեր 2008ին, Կիեմտէյլի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մեջ, առաւոտեան ժամը 9:30-էն յետմիջօրէ ժամը 2:30:

Աշակերտութեան բարի գալուստի եւ ողջոյնի խօսք արտասանեց Բարձր. Մուշեղ Արք.

Մարտիրոսեան: Մրբազան Հայրը հոգեւոր այս հաւաքները գեղեցիկ առիթներ համարեց, ուր բոյր եկեղեցիներ իրենց Առաջնորդ Մրբազան Հայրերով, աշակերտութեամբ եւ ուսուցչական կազմերով կը հաւաքուին եւ համատեղ կ'աղօթեն եւ փոխադարձ փորձառութիւններով կը հարստանան: Նշելով, որ օրուան հաւաքին նշանարանն էր «Քրիստոնէական Դաստիարակութեան անհրաժեշտութիւնը ընտանիքն եւ եկեղեցին ներս», ան շեշտեց ծնողաց եւ դաստիարակներու պարտականութիւնը, իրենց զաւակաց եւ հոգեւոր խնամքին յանձնուած մանուկներու եւ պատանիներու կրօնական դաստիարակութիւն ջամբել, որպէսզի հոգեւոր ու բարոյական զենքերով զինուած՝ շեղին Աստուածոյ նամբաներէն:

Օրուան պատարագիչն էր Հոգշ. Տ. Պարքեւ Վրդ. Կիւլիւմեան: Քոյր եկեղեցիներու հոգեւորականներ եւ աշակերտներ, իրենց մայրենի լեզուներով, մասնակցեցան սուրբ պատարագի երգեցողութեան:

Ղըպտի եկեղեցւոյ Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Սերաբիոն, ամփոփ գիծերու մեջ ներկայացուց թէ Արեւելեան Ուղղափառ եկեղեցիները ինչո՞ւ նոյնադաւան բոյր եկեղեցիներ են եւ թէ՝ պատմական, վկայարանական ու աստուածարանական ի՞նչ հարուստ ժառանգ ունեցած են եւ այսօր, ինչո՞ւ անհրաժշտ է անոնց գործակցութիւնը:

Ասորի եկեղեցւոյ Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Եռւնին Քափլան, փոխան քարոզի, խօսեցաւ ընտանիք-եկեղեցի-դպրոց յարակցութեան եւ կրօնական հոգեւոր ուղղափառ դաստիարակութեամբ զինուելու անհրաժեշտութեան մասին:

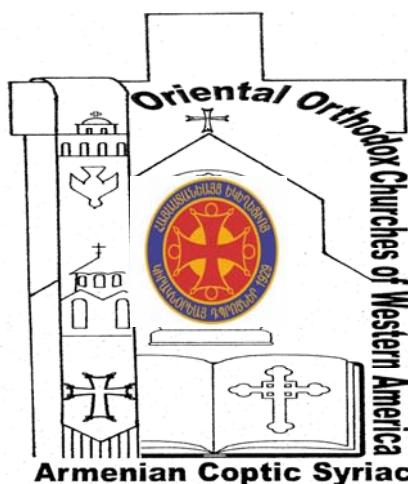
Ս. Պատարագի ընթացքին, աշակերտներ Ս. Հաղորդութիւն ստացան: Իսկ միջ-կիրակ-օրեայ վարժարաններու կազմակերպիչ յանձնախումբին անունով, Տիկ. Փաքրիսիա Ալաֆերախտագիտական յատուկ յուշատախտակներ յանձնեց ներկայ Առաջնորդ Սրբազն հայրերուն: Գերպ. Տ. Տաճառ Ռ. Վրդ. Եարտըմեան, յանուն Գերշ. Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեանի, ստանձնեց յուշանուէրը:

Հաւաքական խմբանկարէ եւ նաշէ ետք, շուրջ երկու հարիւր յիսուն հաշուող աշակերտներ, տարիի համաձայն, բաժնուեցան խումբերու եւ վարիչ-ուսուցիչներու առաջնորդութեամբ ունեցան աշխատանքային դաստիարակչական դասապահ: Քսան խումբերու բաժնուած աշակերտներ մտերմացան աստուածաշնչական եւ աւետարանական դէպերու, դէմբերու եւ հերոսներու, ինչպէս նաև ծանօթացան Ուղղափառ եկեղեցիներու հիմնադիրներուն, ազգային

սուրբերու եւ աստուածաբան եկեղեցական տիտաններու եւ եկեղեցական խորհուրդներուն: Դասարանային աշխատանքներու աւարտին, իրավանչիւր խումբ սերտուած նիւթերու եւ աստուածաշնչական պատումներու ամփոփ պատկերը գծանկարներով եւ պատկերուած ցուցատախտակներու վրայ ներկայացուց:

Միջ-կիրակնօրեայ վարժարաններու միօրեայ դաստիարակչական հաւաքը յետ միջօրէի ժամը 2:30ին իր աւարտին հասաւ:

Աշակերտներ, դաստիարակ ուսուցիչներու կեանի օրինակելի մբնոլորտի մէջ փոխադարձ փորձառութիւններով հարստացած՝ գոհունակ սրտով վերադարձան իրենց շրջանները:

4TH ANNUAL ORIENTAL ORTHODOX CHURCHES SUNDAY SCHOOL GATHERING

The 4th annual spiritual gathering of Oriental Orthodox Sunday Schools took place on Saturday, November 1st, at St. Mary's Church in Glendale under the auspices of the Prelates of the Oriental Orthodox Churches H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, H.E. Archbishop Hovnan Derderian (Primate, Western Diocese), H.E. Mor Clemis Eugene Kaplan (Syriac Orthodox Church), and H.G. Bishop Serapion (Coptic Orthodox Church).

The day began with Divine Liturgy celebrated by Prelacy Christian Education Department Co-Director Very Rev. Fr. Barthev Gulumian, in which clergy and students from all the clergy and students from all the churches participated in their respective languages. The welcoming sermon was offered by the Prelate who commended the organizing of the annual gathering which brings together youth from the Armenian, Coptic, and Syriac Churches to share in

their common faith and learn from one another. Given that the theme for the gathering was "Christian Education: Home-Church Connection", the Prelate stressed the individual roles of church leaders and parents in the educating of our youth with our religious values.

Next, Bishop Serapion gave a sermon (*Why We Are Sister Churches*) during which he stressed why cooperation and collaboration among the churches is crucial.

The final sermon was given by Arch-bishop Kaplan

(*Christian Education: Building the Home-Church Connection*) on the importance of Christian Education in the lives of our youth.

After the offering of Holy Communion, on behalf of the organizing committee Mrs. Patricia Allaf presented plaques to Arch-bishop Mardirossian, Arch-bishop Kaplan, Bishop Serapion, and Very Rev. Fr. Dajad Yardeian, who accepted the plaque on behalf of Archbishop Derderian, in gratitude for their leadership and guidance.

Following the group photo and lunch, the students were placed into workshop groups according to age. Each group later presented the information they were taught to the rest of the participants.

The meeting concluded at 2:30 p.m. with the Lord's Prayer and the presenting of gifts.

**ԱՄԵՆԱՅՆ ՄՐՐՈՅ ՏՕՆԻՆ ԵՒ Ս. ՆԱՀԱՏԱԿԱՅ
ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԱՆՈՒԱՆԱԿՈՉՈՒԹԵԱՆ ԱՌԻԹՈՎ
ՄԱՏՈՒՑՈՒԱԾ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻ ԸՆԹԱՑՔԻՆ**

**«ԸՆԹԱՆԱՆՔ ՍՈՒՐԲԵՐՈՒ ԿԵՆԱՅ
ՃԱՆԱՊԱՐՀԵՅ, ՈՐՊԵՍԶԻ ՆԱԵՒ ԻՐԵՆՑ ՃԵՏ
ԱՐԺԱՆԻ ԸԼԼԱՆՔ ՓԱՌԱՅ ՊՍԱԿԻՆ»**

ՊԱՏԳԱՄԵՑ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՄՐԲԱՋԱՆԸ

Կիրակի, 2 նոյեմբերի առաւտուն, Ամենայն Սրբոց տօնին եւ Էնսինոյի Սրբոց Նահատակաց Եկեղեցւոյ անուանակոչութեան եւ հիմնադրութեան 45րդ տարեդարձին առիթով, եպիսկոպոսական հանդիսաւոր Ս. պատարագ մատուցանեց եւ մատաղօրինէքի արարողութիւնը կատարեց Թեմիս Բարեջան Առաջնորդ՝ Բարձր. Տ. Մուշեղ Ս. Արք. Մարտիրոսեան: Ս. Սեղանին սպասարկեցին Հոգշ. Տ. Պարեւ Վրդ. Կիւլիւմեան եւ Արժ. Տ. Ռազմիկ Քինյ. Խաչատուրեան:

Ս. Պատարագի երգեցողութիւնը կատարեցին Եկեղեցւոյ Դպրաց դասը եւ Կիրակնօրեայ Վարժարանի պարման-պարմանուիհիները:

Իր բարողին մեջ, Առաջնորդ Սրբազն Հայրը նախ փառք եւ գոհութիւն առավեց Աստուծոյ, եւ օրինեց յիշատակը բոլոր այն երախտաւորներուն, որոնք 45 տարիներ առաջ տեսիլք եւ իմաստութիւնը ունեցած էին հիմնելու այս Եկեղեցին՝ ի շինութիւն եւ ի զարթնում

շրջանի հայ համայնքի հոգեւոր կեանին: Ապա, Սրբազն Հայրը խօսեցաւ սուրբ բառի հասկացողութեան եւ Ամենայն Սրբոց տօնին կարեւորութեան մասին, նշելով անոնց մաքրամաքուր կենցաղն ու սուրբ վարձը, որուն պատճառով անոնք շահած էին Աստուծոյ մտերմութիւնը: «Սուրբերը մեզի պէս սովորական մարդիկ էին, սակայն երբ անոնք Յիսուս Քրիստոսը իրենց կեանին կեղրոնք, իրենց մտածումին առանձքը դարձուցին եւ ապրեցան համաձայն Տիրոջ պատուիրաններուն, անոնք շնորհի ստացան Աստուծմէ՝ կանգնելու իր դիմաց եւ փառաւորելու զԱյն: Ահա, սուրբերը մեզի համար կենդանի օրինակ են, որպէսզի մենք ալ կարենանք մեր հոգիներն ու սիրտերը մաքրազտելով ամէն տեսակի մեղանչական մտածումներէ, խորհուրդներէ ու խօսքերէ, արժանի ըլլանի իրենց նման ստանալու փառի պատկը, որ Տէրը իրեւ գնահատանք պիտի տայ բոլոր արդարներուն», պատգամեց Սրբազնը, եզրակացնելով՝ թէ «Ընթանանք սուրբերու կենաց նանապարհէն, որպէսզի նաեւ իրենց հետ արժանի ըլլանի փառաց պատկին»:

Յընթացս Ս. Պատարագին, Առաջնորդ Սրբազն Հայրը գնահատելով Եկեղեցւոյ երիտասարդ ծառայողներ Թուխման Խաչատուրեանի եւ Յովիկ Քէօշկէրեանի տարիներու ծառայութիւնը եւ նուիրումը, անոնց շնորհեց ուրար կրելու իրաւունք, բաջալերելով անոնց՝ առաւել նուիրուածութեամբ ծառայելու Եկեղե-

ցիհն ու Կիրակնօրեայ Վարժարանին:

Պատարագի աւարտին թափօրը առաջնորդուցաւ «Աւետիսեան» սրահ, ուր եկեղեցւոյ Տիկնանց Միութեան կողմէ պատրաստուած էր մատաղը: Սրբազն Հայրը օրինեց մատաղը, կտրեց 45 ամեակի նուիրուած կարկանդակը, ապա բարձր զմահատեց հոգեւոր հովիտին, Հոգարաքնութեան եւ Տիկնանց Միութեան մատուցած ծառայութիւնը, ինչպէս նաև մատաղին իրենց նիւթարարոյական օժանդակութիւնը բերած բոլոր հաւատացեալները:

Սրբազն Հօր «Պահպանիչ»ով եւ «Կիլիկիա» մաղթերգի կատարումով վերջ գտաւ հոգեպարար արարողութիւնը:

NAME DAY CELEBRATION OF HOLY MARTYRS CHURCH

On Sunday, November 2nd, Holy Martyrs Church of Encino celebrated its name day as well as its 45th anniversary with Divine Liturgy celebrated by H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, and the blessing of *madagh*. The Prelate was assisted at the altar by Christian Education Co-Director Very Rev. Fr. Barthev Gulumian and parish pastor Rev. Fr. Razmig Khatchadourian.

The Prelate began his sermon by giving thanks and praise to Almighty God for granting the opportunity to come together to celebrate the name day of the church and the 45th anniversary of its establishment. The Prelate's sermon centered on the feast of All Saints' Day, which was celebrated the day before, in

Jesus Christ the central element of their lives and lived faithfully, thus receiving the reward and glory of being in the presence of God. He urged the faithful to learn from the example of our saints by living as good, loving Christians so that we too may one day be worthy of the heavenly Kingdom of our Lord.

In conclusion, and in honor of the 45th anniversary of the parish, the Prelate praised the initiative of the founders who decades ago had the vision and foresight to set the foundation for the establishment of the church and the subsequent community. He congratulated the parish and wished them prosperity in all their future undertakings.

Following his sermon, the Prelate bestowed upon acolytes Toukhman Khatchadourian and Hovig Keushgerian the privilege of bearing a stole in recognition and commendation for their devoted service to the church.

At the conclusion of the services, the Prelate

was led in a procession to “Avedissian” Hall where he blessed the *madagh* and participated in the cutting of the 45th anniversary cake along with the parish Pastor, Board of Trustees Chairman, and Ladies Auxiliary Chairlady.

The celebration concluded with the Prelate’s benediction and the collective singing of “Giligia”.

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՄՐԲԱՋԱՆ ՈՒ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ ԸՆԴՈՒՆԵՑԻՆ ԴԱՒԹԵԱՆ-ՄԱՐԻԱՄԵԱՆ ԿՐԹ. ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐԸ

Երեխարքի, 11 Նոյեմբերի երեկոյեան, Դաւթեան-Մարիամեան Կրթական Հաստատութեան նորընտիր վարչութեան անդամները այցելութիւն մը տուին Ազգային Առաջնորդարան եւ հիւրընկալուեցան Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. S. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի ու Ազգային Վարչութեան կողմէ: Պատուիրակութիւնը կը գլխաւորէր վարչութեան ատենապետը՝ Տիար Վահիկ Ծատուրեան:

Հիւր վարչականները, Ազգային Վարչութեան ժողովին ներկայանալով, ընդհանուր գիծերու մէջ տեղեկութիւններ փոխանցեցին այն աշխատանքին մասին, զոր այս հաստատութիւնը կը տանի հայեցի ուսում ջամբելու համար հանրային վարժարաններ յանախող աւելի ժան հազար աշակերտներու: Անոնք բացատրեցին, որ աւելի ժան երկու տասնամեսակ տաշ սկիզբ առած դաստիարակչական ծրագիրը կը նպատակադրէ հայերէն լեզու, մշակոյթ, պատմութիւն եւ ընդհանրապէս հայկականութիւն ներարկել պատամի հայ աշակերտներու, որոնք այլապէս առիթ չունին հայեցի դաստիարակութեան: Աշխատանքը կը տարածուի շուրջ 20 վարժարաններու վրայ,

Կլինտյունի ու մօտակայ աւաներու մէջ: Այս գործին լծուած են շուրջ 50 հայ ուսուցիչներ ու դաստիարակներ, ինչպէս նաև վարչական պատասխանատուներ:

Ներկայացուցիչները շնորհակալութեան խօսք ուղղեցին Առաջնորդ Սրբազնին ու Ազգ. Վարչութեան, որոնք զօրավիզ ու աշակից են իրենց աշխատանքներուն:

Առաջնորդ Սրբազնն ու Ազգ. Վարչութիւնը քարձոր գնահատեցին Դաւթեան-Մարիամեան Հաստատութեան սերնդակերտ գործը ու պատրաստակամութիւն յայտնեցին կարելի միջնորդ շարունակելու գործակցութիւնը:

PRELATE AND EXECUTIVE COUNCIL WELCOME NEW BOARD OF DAVIDIAN & MARIAMIAN EDUCATIONAL FOUNDATION

On the evening of Tuesday, November 11th, H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, and the Executive Council welcomed to the Prelacy the newly elected board members of Davidian & Mariamian Educational Foundation. The delegation was led by Chairman Mr. Vahik Satoorian.

During the meeting of the Executive Council, the new board members presented the efforts of the foundation to provide Armenian language, culture, and history instruction to the large number of Armenian students attending public schools. They stated that the work they began more than twenty years ago continues and has grown to encompass twenty schools and fifty teachers and staff members. The board members concluded their report by thanking the Prelate and council members for their constant support and encouragement.

The Prelate and Executive Council highly commended their devoted efforts and reaffirmed their continued support and collaboration.

ՍՓԻՒՌԻ ՀԱՐՑԵՐՈՒ ՆԱԽԱՐԱՐ ՀՐԱՆՈՅԾ ՅԱԿՈԲԵԱՆ ԱՅՑԵԼԵՑ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ

«Հայաստան» Համահայկական Հիմնադրամի տարեկան թելերոնին ներկայ ըլլալու համար Լու Աննելը իր այցելութեան առիթով, Հայաստանի կառավարութեան անդամ եւ Սփիւրի հարցերու առաջին նախարար Հրանոյշ Յակոբեան Հինգշարքի, 20 նոյեմբերի կեսօրին այցելութիւն մը տուաւ Ազգային Առաջնորդարան եւ տեսակցութիւն ունեցաւ Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի հետ: Յարգելի նախարարին կ'ընկերանային Հայաստանի գլխաւոր հիւպատոս Արմեն Լիլյեան եւ հիւպատոսութեան պաշտօնատարներէ բաղկացած պատուիրակութիւն մը:

Հիւրընկալման ներկայ Էին, Առաջնորդ Սրբազնին կողին՝ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ միարանութեան երէց անդամներէն՝ Բարձր. Տ. Եփրեմ Արք. Թապագեան, Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան անդամ Տիար Խաժակ Տիֆինեան, Միացեալ Հայկական Հիմնադրամի տնօրէն Տիար Յարութ Սասունեան, Հոգեւորականաց դասու անդամներ, Կրօնական Ժողովի ու Ազգային Վարչութեան ներկայացուցիչներ, մեր եկեղեցիներու հոգարանութեանց ատենապետներ, Ազգ. Առաջնորդարանի Տիկնանց Օժանդակ Մարմինի անդամներ, Ազգ.

Վարժարաններու Խնամակալ Մարմինի ներկայացուցիչներ, տնօրէններ ու մանկամսուրի վարիչներ, ինչպէս նաև Ազգ. Առաջնորդարանի բարերարներ ու գործարար ազգայիններ:

Տեսարք Կարօ Աւագեան, Խաժակ Տիֆինեան, Յարութ Սասունեան, արտասանեցին սրտի ու ողջոյնի խօսքեր: Խոկ Տիկնանց Օժանդակ Մարմինի անունով Տիկին Մարիամ Կարապետեան ծաղկեփունչով մը պատուեց նախարարուիկին:

«ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՈՒ ԱՄԲՈՂՋ ՍՓԻՇՈՒՔԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒԽ»

Այնուհետեւ, իր սրտի խօսքը արտասանելու հրաւիրուեցաւ Առաջնորդ Սրբազնը: Ան համոզում յայտնեց, որ Հրանուշ Յակոբեանի գլխաւորած նախարարութիւնը համապարփակ գործակցութիւն պիտի իրականացնէ Սփիւրքի բոլոր օնախներուն ու միաւորներուն հետ, նկատի ունենալով որ խորհրդային տարիներուն, Սփիւրքի հետ կապի կոմիտեն կը գործէր օրուան հարկադրած տրամաբանութեամբ ու որոշ ոլորտներու հետ կապերով, առաւելաբար կերպնանալով մշակոյթի կալուածին վրայ: «Այս նախարարութիւնը, ըսաւան, վստահաբար պիտի գործէ ամրողական Հայաստանի, ամրողական Սփիւրքի ու ամրողական հայութեան սկզբունքով»:

Առաջնորդ Սրբազնը այս առիթով հիւր նախարարին ուշադրութեան յանձնեց, որ ամերիկեան այս ափերուն ներկայիս կը յիշատակուի Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կարողիկոսութեան ծառայական կեանքի 50րդ տարեդարձը, աշխատանք՝ որ սկսաւ ամերիկահայութեան հոգեկան

կարիքներուն ընդառաջ երթալու պատրաստակամութեամբ: Ան նկատել տուաւ, որ Ս. Առողջ ունի սփիւրքան մեծ փորձառութիւն, որ կրնայ ի սպաս դրուիլ նորակազմ նախարարութեան, այն համոզումով, որ սփիւրքան գաղութներու մեջ ծանօթ տարբերակումները պիտի չխոչընդոտեն այն իրողութիւնը, որ Հայաստանն ու Սփիւրքը կը պատկանին բոլորիս, անոնց միջեւ կամուրջներու կերտումը անհրաժեշտ կը դարձնէ բոլորի գործակցութիւնը: Առաջնորդ Սրբազնը այս առիթով նախարարին ու ներկաներուն փոխանցեց Ն.Ս.Օ.Ս.Ս Արամ Ա. Կարողիկոսի օրինութիւնը, ողջոյններն ու բարեմադրութիւնները:

Առաջնորդ Սրբազնը իր խօսքը եզրափակեց ընդգծելով, որ Հայաստանն ու Սփիւրքը կը կազմեն ամրողական հայութեան զոյզ աչերը, զոյզ ձեռքները, զոյզ ականջներն ու զոյզ քողերը, որոնք միասնաբար պիտի գործնն ու ծառայեն մեր հայրենիքին ու ժողովուրդին:

«ՃԻՇԴ ՈՒՂՈՐԴԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ»

Նախարար Հրանուշ Յակոբեանը ներկայացնելու համար խօս առաջաստանի հանրապետութեան գլխաւոր հիւպատոս Տիար Արմեն Լիլոյեան:

Ան նշեց, որ թելեթոնին առիթով տեղի ունեցող այս այցելութիւնը ունի նոյնիք կարեւոր այլ նպատակ մը՝ ծանօթանալ այս գաղութիւն ու միաւորներուն, որպէսզի մէկ ու կէս ամիս առաջ հաստատուած նախարարութիւնը նիշդ ուղղորդուի: Ան հաստատեց, որ աշխատանիները պիտի զարգանան լուրջ ուսումնասիրութեամբ ու ժամանակակից աշխարհի տուեալներուն ու պահանջներուն համապատասխանաբար, Հայաստանի ու Սփիւրքի միջեւ լիարժե՞ գործակցութեամբ եւ նախարարութեան գործի

աշխարհին Սփիտքի մասնակցութեամբ:

Յարգոյ զլիսաւոր հիւպատոսը ներկայացնելէ ետք նախարարուիկին ասպարէզին հիմնական գիծերն ու կալուածները, հրաւիրեց Տիկին Հրամոյշ Յակոբեանը արտասանելու իր խօսքը:

«ՄԵՆՔԻ ԶԳԱՑՈՒՄԸ ՄԵՐ ՈՒԺԻ ԱՂԲԻՒՐԸ»

Ն ա խ ա ր ա ր
Հրամոյշ Յակոբեան
առաջին հերթին
շնորհակալութիւն
ու գոհունակութիւն
յայտնեց ցուցա-
բերուած զերմ ըն-
դունելութեան հա-
մար, հաստատեց,
ու վեր առաւ գործակցութեան կենսական կարե-
ւորութիւնը եւ անդրադարձաւ հայութեան եր-
կու թեւերուն միջեւ գործակցութեան փորձա-
ռութեանց, նշելով որ Հայաստանը յանախ
Սփիտքը զգացած է իր կողքին, ինչպէս՝ Արցախ-
եան Շարժումին, 20 տարի առաջ տեղի ունեցած
երկրաշարժին ու այլ ճգնաժամային պահերու։
Ան անդրադարձաւ Սփիտքի կարեւորութիւնը
գործնապէս ըմբռնելու Հայաստանի իշխանու-
թիւններու բայլերուն, որոնց շարքին էին Սփիտքի
նախարարութեան ստեղծումը, երկարաժամկ-
ացիութեան օրենքի հաստատումն ու հայութեան
զաւակները սահմանադրականօրէն համահաւա-
սար նկատելու որոշումները։ Ան հաստատեց,
որ նախարարութիւնը պիտի ըլլայ ողջ հայու-
թեան ու ամբողջ Սփիտքի նախարարութիւնը,
որ բաղաբականի, բարոյականի եւ հոգեբանա-
կանի կողքին՝ պիտի ըլլայ նաեւ ազգային արժէք,
Սփիտքի ձայնը՝ Հայաստանի կառավարութեան
մէջ։

Սփիտքի հարցերու նախարարը նկատել
տուաւ, որ այս աշխատանքը ունի երեք հիմ-
նական խնդիր, եւ համապատասխան գործի
ասպարէզներ։ Առաջինը՝ հայապահպանումն է, նրկորդ առաջադրանքը՝ հայութեան ներուժին
յայտնաբերումն է, իսկ երրորդ՝ հայրենադար-

ձութեան կենսագործումը։

Վերջապէս, ան անդրադարձաւ նախա-
րարութեան գործնական աշխատանքներու եւ
ծրագիրներու անմիջական հանգրուաններուն
մասին, յիշատակելով սփիտքագիտութեան ամ-
պիննի ստեղծումը երեւանի համալսարանին
մէջ, հայրենիք այցելութեան համար նոր դիւ-
րութիւնները, եւ այլ բայլեր։ Ան իր խօսքը եզրա-
փակեց շեշտելով, որ հայութիւնը պիտի գործէ
իր երկու ձեռներով, որոնցմէ մէկը պիտի
ծառայէ ինքոյնին օգնելու, իսկ երկրորդը՝
հայրենիքն ու հայութեան օգնելու համար։

Հանդիպումի աւարտին, նախարար Հ.
Յակոբեան պատասխա-
նեց ներկաներու կարգ
մը հարցումներուն, ու
կոչ ուղեց, որ պատա-
նիներ երիտասարդներ
յանախ այցելեն Հայա-
ստան, ծանօթանան անոր
տարրին ու ոգիին, ինչ
որ ակնարկուած հայրե-
նադարձնութիւնը պիտի
վերածէ գործնական կացութեան։

Աւարտին, տեղի
ունեցաւ յուշանուէրնե-
րու փոխանակում։
Առաջնորդ Սրբազնը
նախարարին յանձնեց
Ազգ։ Առաջնորդաբանի
շէնքին մանրատիպը
ընդգրկող յուշանուէր
մը, հիւր նախարարու-
հին նուիրեց իր նախա-
րարութիւնը խորհրդա-
նըշող գեղակերտ տախ-
տակ մը։ Նշենք, որ Ազգ. Վարչութեան անդամ-
ներէն Տիկար Վարուժան Տէր Սիմոնեան եւս
յուշանուէր մը յանձնեց նախարուիկին, Ուիլիմը
Սարոյեանի ծննդեան 100ամեակին նուիրուած
գիրք մը, որ նոր լոյս տեսած է։

Հրաժեշտի պահուն, ներկաները ունեցան
յիշատակի խմբանկար մը։

MINISTER OF DIASPORA AFFAIRS HRANUSH HAKOBYAN VISITS THE PRELACY

On the afternoon of Thursday, November 20, the newly appointed Minister of Diaspora Affairs Hranush Hakobyan visited the Prelacy and met with H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate. Mrs. Hakobyan is in Los Angeles for the annual Armenia Fund Telethon. She was accompanied by Consul General the Honorable Armen Liloyan and a delegation from the Armenian Consulate of Los Angeles.

Upon their arrival Mrs. Hakobyan and guests were greeted by the Prelate and council members, and were led to the reception room where the official meeting took place. The visit continued at the “Dikran and Zarouhie Der Ghazarian” Hall where a number of guests had gathered to welcome Mrs. Hakobyan, including H.E. Archbishop Yeprem Tabakian, Central Executive Council member Mr. Khajag Dikijian, United Armenia Fund president Mr. Harut Sassounian, clergy, Executive Council members, Board of Trustees Chairmen, Ladies Auxiliary members, Board of Regents members, principals and directors, and sponsors.

Master of Ceremonies Archpriest Fr. Vicken Vassilian welcomed the guests then invited Executive

Council Vice-Chair Mr. Garo Avakian and Mr. Khajag Dikijian to offer their remarks.

Remarks were also offered by Mr. Harut Sassounian, Ladies Auxiliary Chair Mrs. Mariam Karapetian, and Executive Council member Mr. Varoujan Der Simonian who presented Mrs. Hakobyan with a newly published book dedicated to the 100th anniversary of William Saroyan.

The Prelate was then invited to convey his thoughts and remarks, followed by Consul General Liloyan who presented a brief background of the minister then invited her to offer her address.

Mrs. Hakobyan thanked the Prelate and guests for their warm welcome and spoke in detail about the collaboration between Armenia and the Diaspora.

At the conclusion of the program, an exchange of mementos took place between the Prelate and Mrs. Hakobyan.

The reception concluded with a question and answer session.

www.armenica.org

**ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱՋԱՆԸ ՄԵԿՆԵՑԱՀ
ՎԱՏԻԿԱՆ ԱՊԱ ԱՆԹԻԼԻԱՍ ԵՒ
ՄԱՄՆԱԿՑԵՑԱՀ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՃՈՂՈՎԻՆ**

**«ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԻՒՆԸ ՄԻՇՏ ՄԵՐ
ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՈՒ ԱԶԳԻ ՄԱՅՐ ԷԶԻՆ ՎՐԱՅ
ԵՂԱԾ Է ԻՐ ԱԶԳԱՆՈՒԵՐ
ԾԱՌԱՅՈՒԹԵԱՄԲ»**

Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան Շարար, 22 Նոյեմբերին մեկնեցաւ Վատիկան, մասնակցելու Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Տ. Արքոնի գահակալ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արքամ Տ. Կաթողիկոսի Վատիկան տուած Կաթողիկէ եկեղեցւոյ ժահանայապետ Ն.Ս. Պենետիկոս ԺԶ. Պապին Նորին Սուրբ Օծութեան պաշտօնական այցին ու հանդիպումներուն:

Մօտաւորապէս մէկ շաբթուան վրայ երկարող այս այցելութենէն ետք, Առաջնորդ Սրբազնը անցաւ Լիքանան, մեր Թեմի պատգամաւորներուն հետ մասնակցելու համար Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Ազգային Ընդհանուր Ժողովին, որ կայացաւ 2էն 6 Դեկտեմբերին, Կաթողիկոսութեան մայրավանիքի յարկին տակ: Մեր Թեմը 15 պատգամաւոր ունէր այս Ժողովին:

Երեքշաբթի, 2 Դեկտեմբերին, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան մայրավանիքին մէջ, պաշտօնական բացումը կատարուեցաւ Ազգային Ընդհանուր Ժողովին, նախագահութեամբ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արքամ Տ. Կաթողիկոսին:

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արքամ Տ. Կաթողիկոսի աղօրբով ու բացման նպատակուղղոյց խօսքով ընթացք առաւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Ազգային Ընդհանուր Ժողովը Անթիլիասի Վեհարանին մէջ: Անցնող երկու տարիներուն կարելի չէր եղած գումարել սոյն ժողովը, որ չորս տարին անգամ մը գումարուելով արժեւորումը կը կատարէ անցնող շրջանի գործունեութեան, եւ Միաբանութենէն ու թեմերէն ընտրուած պատգամաւորներու աշխոյժ մասնակցութեամբ նոր ուղիներ կ'որոննէ: Տ. Արքոնի գործունեութիւնը առաւել աշխուժացնելու եւ կենսաւորելու համար, ի խնդիր հայ եկեղեցւոյ ու մեր Ժողովուրդի կեանքի ծաղկումին:

Վեհափառ Հայրապետին պատգամը կ'արտացոլացնէր ներկայ տագնապալից աշխարհին ու յատկապէս հայ ազգին ու հայ եկեղեցւոյ դիմաց կանգնող մարտահրաւերները, որս պէտք է դիմագրաւել համազգային ուժերով, իմաստութեամբ եւ հեռատեսութեամբ:

Նորին Սրբութիւնը յատկապէս մատնանշեց երեք հիմնական կէտեր՝ ա) եկեղեցաշինութիւն, բ) ազգաշինութիւն եւ գ) հայրենաշինութիւն, որոնց այժմէական բննարկումը կատարելէ ետք, այսօրուան իրավիճակէն մեկնելով, խօսեցաւ նաեւ հաւանական լուծումներուն մասին, որոնք կը մեկնէին մեր եկեղեցւոյ ու ազգի շահերէն:

Հոգեւոր կեանքի աշխուժացման ու հայ եկեղեցւոյ իսկական բարեկարգութեան համար Վեհափառ Հայրապետը ներկայ աշխարհի

այլասերիչ ու
ապականիչ հայեցի
դաստիարակութիւնը ներդաշնակուի կրօնական
դաստիարակութեան, հայ երիտասարդը
մօտենայ մեր եկեղեցւոյ հոգեւոր արժէներու
փնտութիւն մէջ:

«Մեր ժողովուրդի ներկայ մտահոգութիւններուն եւ սպասումներուն դիմաց իր կոչումը ազդու կերպով իրագործելու համար մեր եկեղեցին հրամայական կարիքը ունի ներքին վերանորոգման ու լուրջ բարեկարգութիւնորապէս կը հաւատանք, որ դարաւոր փորձառութեամբ հարուստ ու իր արմատներուն հաւատարիմ, սակայն 21-րդ դարու մարտահրաւերներուն ու պահանջներուն հաղորդ հայ եկեղեցին միայն պիտի կարենայ դառնալ նշմարիտ առաքեալը հոգեւոր ու բարոյական արժէներուն հայ կեանքէն ներս: Անհրաժեշտ է հետեւաբար, որ Ամենայն Հայոց Կարողիկոսութիւնը եւ Մեծի Տաճան Կիլիկիոյ Կարողիկոսութիւնը միասնաբար լծուին նման անյետաձգելի աշխատանքին»:

Մեծի Տաճան Կիլիկիոյ Կարողիկոսութեան Ազգային Ընդհանուր ժողովը, Ռւբրաթ, 5 Դեկտեմբեր 2008-ին եզրափակեց չորս օրերու վրայ տարածուած իր նիստերը, կարողիկոսութեան բազմանիւղ առաքելութեան նոր մղում եւ գործունեութեան նոր հորիզոններ բանալով:

Ազգային Ընդհ. ժողովը իր օրակարգի վերջին կէտով կատարեց ընտրութիւնը յաջորդ բառամեակին համար, Կեդրոնական Վարչու-

թան Կրօնական ու Քաղաքական ժողովներուն: Կրօնական ժողովի անդամ ընտրուեցան՝ Գերշ. Տ. Արտաւազդ Արք. Թրթոնեան, Գերշ. Տ. Կոմիտաս Արք. Օհանեան, Գերշ. Տ. Վարուժան Արք. Հերելեան, Գերշ. Տ. Խաժակ Արք. Յակոբեան, Գերշ. Տ. Սեպուհ Արք. Սարգիսեան, Գերշ. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան, Գերշ. Տ. Գեղամ Եպս. Խաչերեան, Գերշ. Տ. Նարեկ Եպս. Ալեմէզեան, Գերշ. Տ. Շահան Եպս. Սարգիսեան, Գերշ. Տ. Շահէ Եպս. Փանոսեան, Գերայ. Տ. Եղիշէ Ծ. Վրդ. Մաննիկեան, Գերայ. Տ. Գրիգոր Ծ. Վրդ. Զիքրենեան եւ Հոգհ. Տ. Մասիս Վրդ. Զօպովեան: Խակ Քաղաքական ժողովի անդամ ընտրուեցան Տեարք Յակոբ Արէշեան, Վիգէն Գասապեան, Տիգրան Ճինպաշեան, Պետրոս Գարանինեան, Հրաչ Հաճէրեան, Վահէ Եագուածեան, Տրդատ Մանկիկեան, Խաժակ Տիգինեան, Ժիրայր Պասմանեան, Յակոբ Եափունեան, Լեւոն Դաւթեան, Տարօն Աւետիսեան, եւ Արա Տէմիրնեան, որոնք զանազան թեմերը կը ներկայացնեն:

Եզրափակելով Ազգային Ընդհ. ժողովը, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կարողիկոս հայրական իր խօսքը ուղղեց բոլորին, գնահատելով այն կապուածութիւնը եւ նուիրումը, զոր ցուցաբերեցին պատգամաւորները հանդէա մեր եկեղեցւոյ ու ազգին: Այդ նուիրումը երեք բառերով արտայայտեց Վեհափառ Հայրապետը՝ Հաւատարմութիւն, Յանձնառութիւն եւ նուիրում: Ան ըսաւ, թէ չորս օրերու ընթացքին արծարծուած հարցերուն մօտենալու ոգին ու նախանձա-

խընդրութիւնը հաւատարմութիւն մը կ'ենթադրեն, որ կը ծնի յանձնառութիւն՝ շարունակելու մեր Ս. Արքունին նուիրական առաքելութիւնը։ Այդ առաքելութեան մասնակցութիւնը պատիւ պէտք է համարել, ըստ Նորին Սրբութիւնը «եւ դուք կրատրական դերի մէջ չգտնուեցաք, այլ՝ մասնակցողի» շեշտեց Վեհափառը։

Ապա, Արամ Ա. Կարողիկոս անդրադարձաւ Մեծի Տաճան Կիլիկիոյ Կարողիկոսութեան առաքելութեան, եւ յառաջիկայ նոր քառամեակի յանձնառութիւններուն, ազգային, եկեղեցական, միջ-եկեղեցական, միջ-կրօնական ու միջազգային շրջագծեն ներս։ «Մեծի Տաճան Կիլիկիոյ Կարողիկոսութիւնը պիտի շարունակէ իր դրական ու շինիչ առաքելութիւնը ամէն մակարդակի վրայ։ Մեր Ս. Արքունը իր գործակցութիւնը պիտի շարունակէ Ամենայն Հայոց Կարողիկոսութեան հետ։ Ան պիտի շարունակէ զօրավիգ կանգնիլ Հայաստանին ու Արցախին։ Մեծի Տաճան Կիլիկիոյ Կարողիկոսութիւնը միշտ մեր եկեղեցւոյ ու ազգի կեանքի մայր եշին վրայ եղած է իր ազգանուէր ծառայութեամբ» ըստ Վեհափառ Հայրապետը։

Հայրապետական եզրափակիչ իր պատգամի աւարտին, Արամ Ա. Կարողիկոս զնահատեց բոլոր պատգամաւորները։ Յատուկ զնահատանք արտայայտեց շրջանաւարտ Ազգ. Կերորնական Վարչութեան զոյգ ժողովներուն, որոնց մէջէն առանձնացուց երուանդ Փամպութեանն ու Ցոլակ Թիւրքիանը աւելի քան 50 տարիներու իրենց ունեցած դերակատարութեան համար։ Վեհափառ Հայրապետը զնահատեց նաև առաջնորդներն ու վաճարնակ միարաները։ «Մէկ ընտանիք ենք մենք, եւ պէտք է մեր գործը եւս մէկ կամարի տակ դիտենք։ Մեր Ս. Արքունին առաքելութիւնը պիտի շարունակուի վերանորոգ հաւատնով, տեսլիքով ու կամքով, միշտ մեր աշխերուն դիմաց ունենալով մեր հայրենիքը ու մեր ազգի բոլոր նուիրական արժեքները» եզրակացուց Նորին Սրբութիւնը։

PRELATE DEPARTS FOR THE VATICAN AND ANTELIAS TO PARTICIPATE IN THE CATHOLICOSATE OF CILICIA'S GENERAL ASSEMBLY

On Saturday, November 22nd, H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, departed for the Vatican to join the delegation of H.H. Aram I, Catholicos of the Great House of Cilicia, on an official visit to H.H. Pope Benedict XVI.

Following the weeklong visit, the Prelate headed to Lebanon for the Catholicosate General Assembly which took place from December 2nd to the 6th in Antelias. The Western Prelacy has fifteen delegates at the Assembly.

“THE CATHOLICOSATE OF CILICIA HAS ALWAYS BEEN AT THE FOREFRONT OF OUR NATION’S LIFE THROUGH ITS SERVICE”

SAYS HIS HOLINESS ARAM I

The General Assembly of the Catholicosate of Cilicia was launched in the Catholicosate's Antelias headquarters with the prayers of His Holiness Aram I. The Pontiff's opening message offered a comprehensive look at the current state of the Armenian Church and nation, reflecting on those priorities and challenges we need to consider for the coming years.

His Holiness developed his perspectives around three main points: church-building; nation-building; homeland building. Catholicos Aram I said: “In order for our Church to be able to realize its calling in an effective way, it has an urgent need for renewal. We deeply believe that it is only the Armenian Church, rich with centuries of experience yet in tune with the challenges and demands of the 21st century, that can become the true apostle of spiritual and moral values in the life of the Armenian nation. It is essential, therefore, that the Catholicosate of All Armenians and the Catholicosate of Cilicia together embark on this urgent task.” Referring to nation-building, His Holiness said: “In a growing and expanding Diaspora that is subject directly to the threats of identity-changing, the role of the Armenian school has become instrumental. The new lifestyle, brought about by globalization, the new challenges generated by the multi-religious and multicultural society surrounding us, urge the Armenian

school to renew and reorganize itself.”

To meet all these challenges, the Pontiff strongly emphasized the need for human resources. “The formation of the new generation should take place in the life of the Armenian nation. Armenian formation should complete the professional formation, which is imperative in the present world. Our Holy See has set out to this sacred task through its Seminary, the Khatcher Calousdian Pedagogical Center, through the educational and cultural conferences it organizes on a regular basis. This extremely important task should continue with renewed vigor,” he observed.

The first two sessions of the meeting were dedicated to the presentation of the report by the Religious Committee. The Assembly discussed a number of issues pertaining to religious education, renewal of the church, youth, women, participation of the laity in the life of the church. A special attention was given to inter-religious dialogue. The Assembly also assessed

all those activities which open up our Church to other churches, particularly in the field of ecumenical relations. The personal example set by His Holiness Aram I has paved the way for a constructive process in this respect, considered the Assembly. The meeting also discussed His Holiness Aram I's recent visit to the Vatican, highlighting the tangible results of it and expressing its joy for the respect the Catholicosate of Cilicia enjoys on an international level.

The Catholicosate of Cilicia's General Assembly concluded its sessions on December 5, opening up new prospects and horizons for the Catholicosate's services.

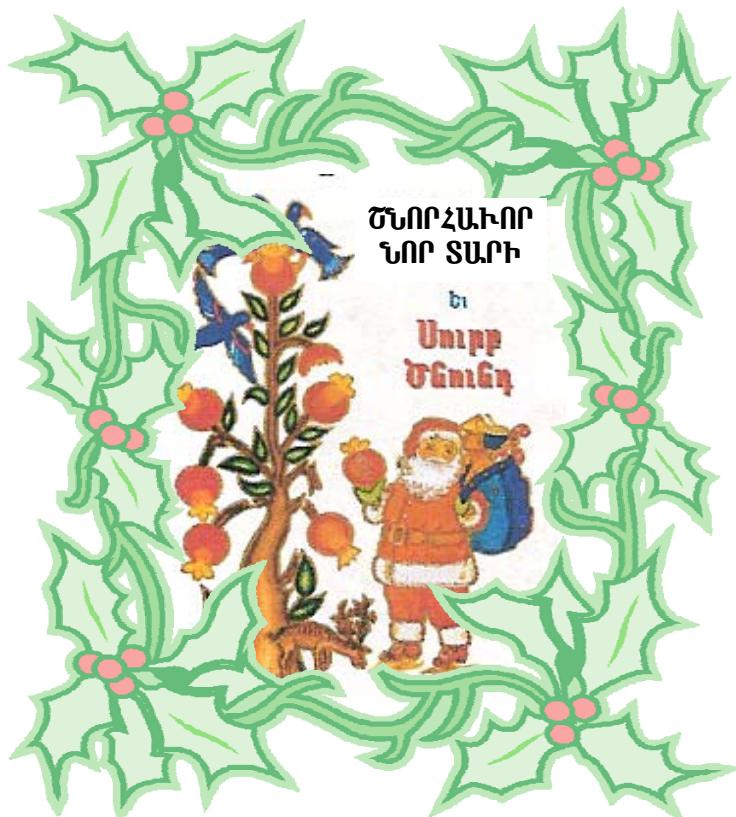
The final item on the agenda of the meeting was the election of the Central Committee's Religious and Lay Committee for the next four years. The following were elected as members of the Religious Committee: Archbishop Ardashir Terterian, Archbishop Gomidas Ohanian, Archbishop Varoujan Hegelian, Archbishop Khajag Hagopian, Archbishop Sebouh Sarkessian, Archbishop Moushegh Mardirosian, Bishop Kegham Khatcherian, Bishop Nareg Alemezian, Bishop Shahan Sarkessian, Bishop Shahe Panossian V. Rev. Fr. Krikor Chiftjian, V. Rev. Fr. Yeghishe Mandjigian and Father Masis Tchobouyan.

Elected as members of the Lay Committee were Hagop Ateshian, Vicken Kassabian, Dikran Djinbashian, Dr. Bedros Karadjerdjian, Dr. Hratch Hadjetian, Dr. Vahe Yacoubian, Dr. Dertad Mangigian, Khajag Dikirdjian, Dr. Jirayr Basmadjian, Hagop Yapoudjian, Dr. Levon Tavtian, Daron Avedissian and Ara Denirdjian, representing the world-wide dioceses of the Catholicosate of Cilicia.

Concluding the General Assembly, His Holiness Aram I addressed the attendants and praised the dedication they demonstrated towards our church and nation. His Holiness summarized that dedication in three words: faithfulness, commitment and vision.

The Pontiff then spoke about the mission of the Catholicosate of Cilicia and its priorities for the next four years on the national, church, inter-church, inter-faith and international levels. "The Catholicosate of Cilicia will continue its ecumenical vocation. Our Holy See will continue its cooperation with the Catholicosate of All Armenians. It will continue supporting Armenia and Nagorno Karabakh. The Catholicosate of Cilicia has always been at the forefront of our nation's life through its service, commitment and vision. This is the source of our strength," said His Holiness.

At the end of his Pontifical address, His Holiness commended all the delegates. Particular praise was paid to the Religious and Lay committees ending their terms of service. Two members, Mr. Yervant Pamboukian and Mr. Tsolag Tutelian, received special recognition for their active participation in the life and mission of the church for over 50 years.

ԱՐՑԱԽԻ ՆԱԽԱԳԱՀ ԲԱԿՕ ՍՍՀԱԿԵԱՆ ԱՅՑԵԼԵՑ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ

«Հայաստան» Համահայկական Հիմնադրամի հանգանակային արշաւին՝ Թելեբոնին ներկայ ըլլալու համար Լոս Անենքըս իր այցելութեան առիթով, Արցախի Նախագահ Բակօ Սահակեան Երեշաբբի, 25 Նոյեմբերի յետմիջօրէին այցելութիւն մը տուաւ Ազգային Առաջնորդարան եւ ընդունուեցաւ Թեմիս ժողովականութեան ու կրթական համակարգի ներկայացուցիչներու կողմէ:

Յարգոյ նախագահին կ'ընկերանային Արցախի Թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տ. Պարգև Արք. Մարտիրոսեան, Ուաշինգթոնի մօտ Արցախի ներկայացուցիչ Վարդան Բարսեղեան եւ այլ պաշտօնատարներ: Նկատի ունենալով, որ Առաջնորդ Սրբազնը՝ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան, յատուկ պարտականութեամբ Վատիկան կը գտնուէր, մաս կազմելու համար Կաթողիկէ եկեղեցւոյ բահանայապետ Ն.Ս. Պենետիկոս ԺԶ. Պապին հետ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսի հանդիպումներուն, հիւրընկալումը գլխաւորեց Մեծի Տանն Կիլիկիոյ միաբանութեան երէց անդամներէն Բարձր. Տ. Նիկոր Արք. Թապագեան: Անոր կողքին կը գտնուէին Ազգային Կեդրոնական Վարչութեան անդամ Տիար Խաժակ Տիֆինեան, Թեմիս Կրօնական ժողովի ու Ազգային Վարչութեան անդամներ, Ազգային Վարժարաններու Խնամա-

կալ Մարմինի ներկայացուցիչը, Ազգ. Վ. եւ Ա. Շամլեան վարժարանի տնօրէնը եւ Ազգ. Առաջնորդարանի Տիկնանց Օժանդակ Մարմինի անդամներ: Ներկայ էր նաև յունահայ գաղութի ազգայիններէն Տիար Միհրան Քիւրտողլեան:

Ողջունելով յարգելի հիւրերը, Տ. Նիկոր Սրբազն նախ հրաւիրեց Հոգի. Տ. Պարգև Վրդ. Կիւլիմեանը, որպէսզի ընթերցէ Առաջնորդ Սրբազնին ողջոյնի խօսքը: Իր գրաւոր պատգամին մէջ, Առաջնորդ Սրբազնը կ'ողջունէր յարգելի հիւրերը, որոնք Լոս Անենքըս եկած էին «Հայաստան» Համահայկական Հիմնադրամի թելեբոնին հայրենաշէն առաքելութեամբ ու կը վստահեցնէր, որ ողջ հայութիւնը կը կանգնի Արցախի կողքին, անոր ապահովութեան ու վերականգնումի գործին մէջ:

Նիկոր Սրբազնը իր կարգին ողջունեց հիւր նախագահն ու Արցախի Թեմի Առաջնորդ իր հոգեւոր եղբայրը, գոհունակութիւն արտայայտեց, որ Արցախի նախագահը ահաւասիկ երկրորդ տարին ըլլալով կ'այցելէ Ազգային Առաջնորդարան: Ան վերահաստատեց, որ հայութիւնը, իր սփիւթեան թեւով, զօրավիզ է Արցախին ու պատրաստակամ՝ շարունակելու իր աշակցութիւնն ու զօրակցութիւնը՝ անոր վերականգնումին ու անկախ գոյատեւման նպաստող բոլոր բայերուն: Ան անձնական վկայութեամբ հաստատեց, որ Հայաստան Համահայկական Հիմնադրամին կազմակերպած թելեբոններուն նամրով գոյացած աշակցութիւնը կը ծառայէ կրթական հաստատութեանց, հիւանդանոցներու, նամբաներու, կամուրջներու եւ այլ կենսական կառոյցներու շինութեան, ու մաղթեց, որ այս աշխատանքները շարունակուին նոյն բափով, Արցախի անկախութիւնն ու անվտանգութիւնը մնան հաստատուն:

Ողջոյնի խօսք արտասանեցին նաև Տիար Խաժակ Տիֆինեան, Ազգ. Վարչութեան փոխ ատենապետ Տիար Կարօ Աւագեան եւ Կրօնական ժողովի ատենապետ Գերապ. Տ. Միւռոն Շ. Վրդ. Ազնիկեան:

Տիար Կ. Աւագեան Ազգ. Վարչութեան անունով բարի կեցութիւն մաղթեց հիւրերուն ու մասնաւորաբար վեր առաւ Ազգ. Առաջնորդաբանի սերնդակերտ գործը, որ կը կատարուի Ազգային վարժարաններուն ճամբով ու Խնամակալ Մարմինին վերահսկողութեամբ: Ան յոյս յայտնեց, որ այս տարի եւս, թելերոնը ի մի բերէ հայութեան բոլոր զաւակներուն նուիրաբերումը, իսկ Արցախի ղեկավարութիւնը անհրաժեշտ յենարանը ունենայ հողին ու ժողովուրդին պահպանման: Հայր Միւռոն Արցախի պետական ու եկեղեցական առաջնորդներուն ներկայութիւնը նկատեց իբրև Արցախի բազարի ժողովուրդին ներկայութեան փաստ, ու յոյս յայտնեց, որ հայութեան նուիրաբերումը ըլլայ հայրնիքին հանդէպ ժողովուրդի հաւատարմութեան արտայայտութիւն:

Արցախի Առաջնորդ Տ. Պարգև Սրբազն շնորհակալութեան ու գրիունակութեան արտայայտութիւն ունեցաւ: Ան նկատել տուաւ, որ Արցախեան Շարժումը յաղթանակով պակուեցաւ՝ շնորհի հայութեան միասնութեան: Ան ընդգծեց, որ հայութիւնը իր երազանքներուն՝ հողահաւաքի տեսլականին իրականացման համար ալ պէտք ունի նոյն միասնութեան ու համոզում յայտնեց, որ Արցախի շուրջ գոյացած միասնութիւնը հիմք ծառայէ յաջորդ իրագործումներուն: «Պէտք է պահպանենք ու զօրացնենք Արցախը, որպէսզի Աստուած տիսնէ որ մենք կարող ենք փոքր պարտականութեանց մէջ հաւատարիմ ըլլալու, ու Ան մեզի պիտի շնորհէ մեծ իրագործումներու առիթը, երբ ապացուցենք, որ ունինք այդ հաւատարմութիւնը», եզրափակեց ան:

Պաշտօնական հանդիպումին եզրափակիչ խօսքը արտասանեց նախագահ Բակո Սահակեան: Ան շնորհակալութիւն յայտնեց Առաջնորդ Սրբազնին խօսերուն ու Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան գօրակցական կեցւածքին համար, ապա յիշեցուց, որ անցեալ տարի Լուս Աննելըս իր այցելութեան առիթով, արտայայտուած էր արցախեան ծրագիրներու մասին, իսկ այժմ, առիթ կ'ունենայ, տարբեր

միաւորներու հետ հանդիպումներու ընթացքին՝ խորհրդակցելու ծրագիրներու իրականացման մասին, կ'ուզէ ունենալ հայութեան տեսակէտն ու ներդրումը այդ իրականացումներուն համար, այն համոզումով, որ Արցախի մէջ ունինք գոյամարտ, ու ամէն հայ մասնակից է անոր: Ան յայտնեց, որ Արցախի դիմաց կան երկու գլխաւոր առաջադրանք՝ նախ, դարմանել վերենքը, ապա աշխատանքի լծուիլ զարգացումի համար: Ան վստահութիւն յայտնեց, որ Արցախը պիտի յառաջդիմէ, որովհետեւ իր կողմին ունի հայութիւնը: Համոզում յայտնելով, որ հայութեան ձեռները իրարու միացած պիտի մնան հայրենիքի պաշտպանութեան ու վերականգնումի գործին մէջ, ան եզրափակեց կոչ ուղղելով, սփիւրի զաւակներ յանախ այցելեն Արցախ, զայն նկատելով իրենց տունը:

Յարգելի հիւրերուն յանձնուեցան յուշանուերենք: Նշենք, որ Տիար Միւռան Քիւրտօղիեան եւս նախագահ Բ. Սահակեանի նուիրեց Արցախի մասին գեղատիպ գիրք մը, ինչպէս նաև դրուատիքով արտայայտուեցաւ հայութեան ազատազրական նորագոյն պատմութեան մէջ Արցախի առաջնորդողի դերին, որ ունի դարերու փայլուն պատմութիւն:

Հանդիպումի պաշտօնական բաժինն ետք, տեղի ունեցաւ պատշաճ հիւրասիրութիւն, զոր կազմակերպած էր Ազգ. Առաջնորդաբանի Տիկնանց Օժանդակ Մարմինը:

PRESIDENT BAKO SAHAKYAN VISITS THE PRELACY

On the afternoon of Tuesday, November 25th, President of Nagorno-Karabakh His Excellency Bako Sahakyan paid an official visit to the Prelacy. The President was accompanied by H.E. Archbishop Barkev Mardirossian, Prelate of Artsakh, Nagorno-Karabakh representative in Washington Mr. Vartan Barseghyan, and officials. Given that H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian is currently at the Vatican as part of the delegation of H.H. Catholicos Aram I for a visit with H.H. Pope Benedict XVI, the President and officials were welcomed to the Prelacy by H.E. Archbishop Yeprem Tabakian, Central Executive member Mr. Khajag Dikijian, Religious and Executive Council members, Board of Regents members and principals, and Ladies Auxiliary members.

The visit began with Archbishop Tabakian inviting Very Rev. Fr. Barthev Gulumian to deliver the Prelate's remarks. In his written statement, the Prelate welcomed the guests who are in Los Angeles ahead of the Armenia Fund Telethon, and reaffirmed the support of our community to the progress of Artsakh. Archbishop Tabakian then welcomed the President and guests, and reiterated that the Diaspora is committed to the development and advancement of Artsakh.

In his welcoming remarks, Mr. Dikijian stated

that collaboration with Armenia and Artsakh is on the agenda of the upcoming General Assembly of the Catholicosate of Cilicia in which he will participate. Remarks were also offered by Very Rev. Fr. Muron Aznikian and Executive Council Vice-Chair Mr. Garo Avakian.

Archbishop Barkev Mardirossian conveyed his thanks and appreciation for the welcome and for the expressions of support. He asserted that the liberation of Artsakh two decades ago was due to the collective support of all Armenians, stating that the same is needed for the successful realization of all future endeavors.

Concluding remarks were offered by President Sahakyan. He began by expressing thanks for the staunch support of the Catholicosate of Cilicia. He stated that Artsakh is still faced with the healing of old wounds and subsequently the general advancement of the country, and expressed confidence that the country will overcome these challenges because of the backing of all Armenians. He concluded by urging all Armenians to remain united in the safeguarding and rebuilding of our homeland and to visit Artsakh as it is their home as well.

At the conclusion of the official visit, the President and guests were presented with mementos. Mr. Mihran Keurdoghlian, a member of the Armenian community in Greece who is currently in Los Angeles, also presented the President with a memento. A reception organized by the Ladies Auxiliary followed.

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԸ ԾԽԱԿԱՆ ՆՈՐ ՀԱՄԱՅՆՔ ԿԸ ՀԱՍՏԱՏԵ ՆՈՐԹ ՀՈԼԻՎՈՒՏԻ ՄԷՋ

Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ.
Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան, Կրօնական Ժողովն
ու Ազգային Վարչութիւնը այսու կը յայտարա-
բեն, որ Նորթ Հոլիվուտի շրջանին մէջ կը հաս-
տատուի ծխական նոր համայնք մը, որ պիտի
կոչուի ՆՈՐԹ ՀՈԼԻՎՈՒՏԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ
ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻ:

Ծխական նոր համայնքի մը հաստատումը
բնական արտայայտութիւնն է շրջանի հայու-
թեան իրավիճակին: Արդարեւ, Նորթ Հոլիվուտ
աւանն ու շրջակայքը ունին հոծ հայութիւն, որ
կարիքը ունի հոգեմտաւոր մատակարարումի:
Ամիսներ առաջ, շրջանին ազգայիններ պաշտօ-
նապէս դիմում ներկայացուցած էին Ազգային
Առաջնորդարան, որպէսզի գոհացում տրուի
այս պահանջին: Թեմիս Խառն Ժողովը, յետ նախ-
նական ժննարկումներու եւ հաղորդակցութիւն-
ներու, ամրողացուց ծխական համայնքի կազ-
մութեան նախնական աշխատանքները: Ազգ.
Առաջնորդարանի Քրիստոնէական Դաստիարա-
կութեան Բաժանմունքի վարիչներէն՝ Գերպ. Տ.
Միւռոն Շ. Վրդ. Ազնիկեան նշանակուեցաւ
ծխական համայնքի հոգեւոր մատակարար, որ
գործի լծուած է նորակազմ յանձնախումբի մը
հետ, ամրողացնելու համար կազմակերպչա-
կան աշխատանքները:

Սկզբնական շրջանին, ծխական համայնքը
իր արարողութիւնները պիտի ունենայ շրջանի
*St. Paul Assyrian-Chaldean Catholic Church Եկե-
ղեցւոյ մէջ (13050 Vanowen Street, North Holly-
wood, CA 91605): Առաջին Ս. Պատարագը տեղի
պիտի ունենայ յառաջիկայ Ս. Ծննդեան տօնին
օրը՝ Երեխարքի, 6 Յունուար 2009: Հանդիսաւոր
Ս. Պատարագի աւարտին, պիտի կատարուի
Զրօրինէք: Այնուհետեւ, կիրակնօրեայ Ս. Պատա-
րագի արարողութիւններուն կողմին, տեղի պի-*

տի ունենան Ս. Գրային սերտողութեան պահեր:

Կոչ կ'ուղղենք շրջանի հայութեան, որ
խուններամ մասնակից ըլլայ արարողութեանց
ու բոլորուելով նորահաստատ եկեղեցւոյ շուրջ՝
ձեռնարկէ իր սեփական եկեղեցին կերտելու
նուիրական աշխատանքին:

COMMUNIQUE

THE WESTERN PRELACY ESTABLISHES A NEW PARISH IN NORTH HOLLYWOOD

H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, and the Religious and Executive Councils hereby announce the establishment of a new parish in North Hollywood which will be called the Armenian Apostolic Church of North Hollywood.

The parish is being established to serve the spiritual needs of the large Armenian community in North Hollywood and surrounding areas. The Prelacy Councils and a special committee designated for this specific endeavor have undertaken the establishment of the parish and continue to work towards finalizing the particulars.

Christian Education Co-Director Very Rev. Fr. Muron Aznikian has been assigned pastor of the parish, which will hold services at St. Paul Assyrian-Chaldean Catholic Church (13050 Vanowen St., North Hollywood, CA 91605). The first Divine Liturgy will be celebrated on Tuesday, January 6th, 2009, on the Birth and Epiphany of our Lord Jesus Christ. The traditional blessing of water will follow the Liturgy.

In addition to weekly Divine Liturgy, Bible study will also be offered at the parish.

We invite our faithful parishioners to participate in these uplifting services and contribute to the progress of this newly established parish.

50ԱՄԵԱԿ՝ ՀԻՒԽԱՍՅԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԹԵՄԻՆ,
35ԱՄԵԱԿ՝ ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԹԵՄԻՆ

ԾԱՌԱՅՈՒԹԵԱՄԲ ԿԵՐՏՈՒԱԾ ՀՈԳԵՒՈՐ ԱՃԸ ՑԱՌԱԶ ՏԱՆԵԼՈՒ ՑԱՆՁՆԱՌՈՒԹԻՒՆ

**- ՆՈՐԹ ՀՈԼԻՎՈՒՏԻ ՄԵՋ ԾԽԱԿԱՆ ՆՈՐ
ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆ**

Կիրակի, 21 Դեկտեմբերի երեկոյեան, Կլենտէլի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, նախագահութեամբ Թեմիս քարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. S. Մուշեղ Ս. Արք. Մարտիրոսնանի, ներկայութեամբ պաշտօնական եւ ներկայացնուցչական անձնաւորութիւններու ու մեծաթիւ հաւատացեալներու, տեղի ունեցաւ

հանդիսաւոր տօնախմբութիւն մը, նշելու համար Մեծի Տաճի Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան կողմէ Հիւսիսային Ամերիկայի մէջ ծառայական առաքելութեան սկզբնաւորման 50րդ տարեդարձն ու Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Թեմի հաստատման 35ամեակը: Հանդիսութիւնը առիթ եղաւ ոչ միայն վեր առնելու անցեալ տասնամեակներուն մատուցուած ծառայութիւններն ու կատարելու սեղմ գնահատական մը, այլ նաև վերահաստատելու երթը նոյն բափով ու նուիրումով յառաջ տանելու յանձնառութիւնը:

Տօնակատարութեան ներկայ ըլլալու համար Լոս Աննելը ժամանած էր Արեւելեան Թեմի Առաջնորդ Բարձր. S. Օշական Ս. Արք. Զօլոյեան: Ներկայ էին Թեմիս նախկին առաջ-

նորդներէն Բարձր. Տ. Եփրեմ Արք. Թապագեան, Հայ Կաբողիկէ ու Աւետարանական համայնքներու հոգեւոր առաջնորդները, Միկրարեան վարժարանի տնօրէնը, Թեմիս հոգեւորականաց Դասը, Հայաստանի Հանրապետութեան գլխաւոր հիւպատոս Տիար Արմէն Լիլոյեան, Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան անդամներ՝ Տեարք Խաժակ Տիֆինեան եւ Վահէ Եազուպեան, Հ.Յ.Դ. Քիւրոյի անդամ Դոկտ. Վիգէն Յովսէփեան, Արեւմտեան Ամերիկայի Կեդրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչներ, Հայութեան Մարիամեան Կրթական Հաստատութեան վարչութեան անդամներ, Հայկական Ուսկրածուծի Հիմնադրամի եւ Հայրենակցական միութեանց ներկայացուցիչներ, հայկական միութիւններու վարչականներ, ծխական շրջաններու ժողովականներու անդամներ, Ազգ. Առաջնորդարանի քարերարներ եւ մեծ քիւռվ հանդիսականներ, որոնք լեցուցած էին եկեղեցին:

Հանդիսութիւնը սկսաւ Տէրունական Աղօթքնվ: Սուրէն Սրբ. Հազարեան կատարեց Միացեալ Նահանգներու եւ Հայաստանի բայլերգները:

Բացման խօսքը արտասանեց հանդիսավարը՝ Դոկտ. Ռուբին Փիրումեան:

ՎԵՀԱ.ՓԱՍՈՒ ՊԱՏԳԱՄԸ, ԹԵՄԻ ՊԱՏՄՈՒԹԵՆՔՆ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐ

Այնու-
հետեւ, ցու-
ցադրուցաւ
տեսաերից մը,
որուն առաջին
քածինը՝
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ.
Արամ Ա.
Կաքողիկոսի
պատգամն ու
ողջոյնի խօսքն
էր, ուղղուած՝

այս տօնակատարութեան մասնակցողներուն,
իսկ երկրորդ բաժինը սեղմ բայց ընդհանուր
պատմականը կ'ընէր Արեւմտեան մեր Թեմին,
իբրև շարունակողն ու մէկ զարգացումը՝ Մեծի
Տաճան Կիլիկիոյ Կաքողիկոսութեան ու
Հիւսիսային Ամերիկայի Թեմի առաջելութեան:

Ժապաւենին երկրորդ բաժինը բռուցիկ
ակնարկ մըն էր Սիսէն գաղթական դարձած Ս.
Արոնի վերականգնումի ընթացին, որուն
նորագոյն ծաղկումները արտայայտութիւն
գտած են նաև Արեւմտեան մեր Թեմին մէջ,
եկեղեցիներու եւ դպրոցներու կառուցումով,
ինչպէս նաև բրիստոնէական ու հայեցի դաս-
տիարակութեան ու երիտասարդական միա-
ւրներու կազմաւրումով: Խօսք ունէին Առաջ-
նորդ Սրբազնը, Կրօնական ժողովի ատենա-
պետ Գերապ. Տ. Միւռոն Շ. Վրդ. Ազնիկեան, Ազգ.
Կեդրոնական Վարչութեան անդամ Տիար Խա-
ժակ Տիֆինեան, Ազգ. Վարչութեան ատենապետ
Դոկտ. Կարօ Յակոբեան եւ Խնամակալ Մար-
մինի ատենապետ Տիար Մարք Կէտիկեան,
որոնք որոշ տեղեկութիւններ ու արժեւորում
կատարեցին Ազգ. Առաջնորդարանի ծառայա-
կան տարբեր ասպարէզներուն՝ Քրիստոնէա-
կան դաստիարակութեան, Ազգային Վարժա-
րաններու, երիտասարդական եւ այլ աշխա-
տանքներուն մասին:

**ՕՇԱԿԱՆ ՍՐԲԱՁԱՆ.
«ԸՆԴԻԿՄ ԱՊԱԶԴԱՅԻՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹԵԱՆ»**

Հանդիսավարը
ապահուած է իր սրտի
ու ողջոյնի խօսքը:
Օշական Սրբազան
անդրադարձաւ Հիւսի-
սային Ամերիկայի Թեսմի
հաստատման պատմա-
կան որոշումին,
ընդգծելով, որ անհիկա
պատահականութեան
արդիւնք չէր, այլ այդ ժայլը առնուեցաւ այնպիսի
հանգրուանի մը, երբ համայնավար բռնատի-
րութիւնը կը փորձէր իր հակակրօն ու ապագ-
գային ազդեցութիւնը տարածել սփիւրքնան
օնախներու վրայ, ջնջել ազգային արժեքներն ու
վարքագիծը: Օշական Սրբազանը շեշտեց, որ
անցեալ տասնամեակներուն կանգնած եկեղե-
ցիներն ու դպրոցները, ու անոնց միջոցով ծա-
ւալած գործունեութիւնը ամենէն պերճախօս
վկայութիւնն են տրուած որոշումին ու
տարուած աշխատանքին արդիւնաւորութեան,
աշխատանք որուն մասնակից եղան մեր միու-
թիւնները, կազմակերպութիւնները, պահպա-
նելով ազգային գիծը: Ան երախտագիտութեամբ
ոգեկոչեց յիշատակը արդէն պատմութեան ան-
ցած երախտաւորներուն ու մաղթեց, որ այս-
օրուան ու վաղուան գործող ձեռները կերտեն
նոր ամեակներ:

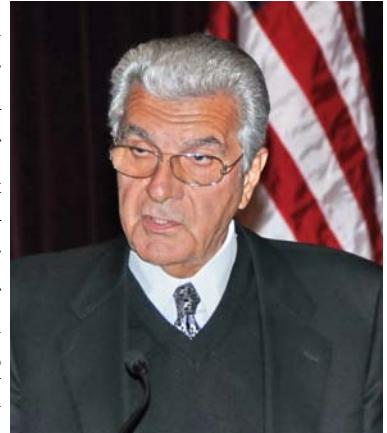
**«ԸՆԴԱՌԱՋ ՊԱՏՄԱԿԱՆ
ՀՐԱՄԱՅԱԿԱՆՆԵՐՈՒ»**

Առաջին բանախօսն էր իրաւարան Արման
Քէուսեան, որուն թեմական ծառայութիւնները
սկիզբ առած են Արեւմտեան Թեսմի հաստա-
տումէն առաջ ու շարունակուած՝ անցեալ 35
տարիներուն:

Տիար Քէուսեան
Հիւսիսային Ամերի-
կայի, ապա նաև
Արեւմտեան մեր Թե-
մի հաստատումը
ներկայացուց իրեւ
ուղղակի շարունա-
կութիւնը Հայաստան-
եայց Առաքելական
եկեղեցւոյ ամբողջ
պատմութեան, որ
սկսած է Հայաստանի

քրիստոնէացումով ու կտրած է մեր պատմու-
թեան ուրախ ու տիսուր հանգրուանները: Ապա,
ան ծանրացաւ այն պայմաններուն վրայ, որոնք
հարկադրեցին ամերիկեան ափերու վրայ Մեծի
Տան Կիլիկիոյ Կարողիկոսութեան ծառայական
գործունեութեան սկզբնաւորումը, որովհետեւ
համայնավարական ազդեցութեան տակ, Մայր
Առող Ս. Էջմիածինը, ծանօթ ննշումներուն
ենթակայ ըլլալով, չյաջողեցաւ ժողովուրդի
բոլոր զաւակներուն հոգեւոր մատակարարում
կատարել, նկատի ունենալով, որ կար
հատուած մը, որ դէմ էր համայնավարական
ազդեցութիւններուն ու ապազգային ուղիին:
Տիար Քէուսեան հակիրճ պատմականը ըրաւ
այն զարգացումներուն, որոնք առաջնորդեցին
Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու մէջ
առանձին թեմի մը հաստատման, նշելով, որ
այդ ժայլը եւս բնական արդիւնքն էր ժամանակի
պայմաններուն, որովհետեւ հայութեան թիւը
արագ ան արձանագրեց այս ափերուն ու ստեղ-
ծեց եկեղեցիներու եւ դպրոցներու յաւելման
հարկադրանքը, ու տուեալ պայմաններուն մէջ,
այլևս անհնարին էր համակարգը կառավարել
նիւ եռքի Առաջնորդարանէն:

Յարգելի բանախօսը կանգ առաւ անցեալ
35 տարիներուն արձանագրուած նուանում-
ներուն եւ իրերայաջորդ թեմակալ Առաջնորդ-
ներու եւ ժողովական կազմերու ունեցած
ներդրումներուն վրայ, միաժամանակ վեր
առնելով Ազգային Առաջնորդարանի նոր շէնքի
ծրագիրին իրագործումն ու այս հանգրուանէն

անդին պարզուող նոր մարտահրաւերները: Ան իր խօսքը եզրափակեց շնորհակալութիւն արտայայտելով բոլոր գործողներուն, ապա նաեւ Տ. Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսին, որ հոգածու աչֆով կը հետեւի նաեւ մեր Թեմի գործունեութեան ու կը հանդիսանայ աշխատանքի առաջնորդը:

«ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ԴԵՐԸ ԵՐԵԿ, ԱՅՍՈՐ ՈՒ ՎԱՂՋ»

Երկրորդ քանախօսն էր Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան անդամ Տիար Խաժակ Տիֆինեան: Ան իր խօսքը սկսաւ Դեկտեմբերի սկիզբը տեղի ունեցած Ազգային Ընդհանուր ժողովի փակման

առիթով Վեհափառ Հայրապետի այն պատգամով, ուր Ն. Ս. Օծութիւնը նշած էր. «Մեծի Տաճան Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութիւնը պիտի շարունակէ իր դրական ու շինհից առամելութիւնը ամէն մակարդակի վրայ»: Ան շեշտեց, որ այս յանձնառութիւնը նորութիւն չէ, որովհետեւ անիկա եղած է Մեծի Տաճան Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան իրերայաջորդ գահակալներուն ու միարանութեան, ինչպէս նաեւ Կաթողիկոսութեան հովանիկն տակ գործող Թեմերուն ու միաւորներուն յանձնառութիւնը: Բանախօսը շեշտեց, որ Կաթողիկոսութիւնն ու թեմերը, հաւատարիմ մեր եկեղեցւոյ առամելութեան, ծառայութեան մարմնացում են, ինչպէս նաեւ կը հանդիսանան Ցեղասպանութեան նանաչման ու հայութեան իրաւունքներուն հետապնդման յառաջապահները: Տիար Տիֆինեան յիշեցուց, որ 50 տարի առաջ, Ամերիկայի մեջ Մեծի Տաճան Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան առամելութեան սկզբնաւորումը արդիւնք էր պատմական հրամայականի մը, որ կու գար հոգեւոր սնունդի ծարաւ հայ

գանգուածներու պահանջէն, բայլ մը՝ որ կաթողիկոսութեան աշխարհագրական տարածքի ընդլայնումը չէր հետապնդեր, այլ կը բաւարարէր իր եկեղեցւոյ ու ազգային արմատներուն հետ հաղորդ մնալու հայ զանգուածներու ծարաւը:

Տիար Տիֆինեան հակիրճ կերպով անդրադարձաւ եկեղեցաշինութեան ու դպրոցաշինութեան այն աշխատանքներուն, որոնի իրագործուեցան յատկապէս մեր Թեմին մէջ, անցնող 35 տարիներուն, նշելով, որ անոր ընդհանուր գնահատականը կարելի չէ կատարել բանի մը բառով, եւ սակայն, այսօր պարծանք ու գոհունակութիւն կը պատճառէ բոլորիս: Ան երախտագիտութեան ու յարգանքի արտայայտութիւն ունեցաւ այս գործին մասնակից հոգեւորական ու աշխարհական ծառայողներուն մասին, աւելցնելով, որ այսօրուան հանգրուանը կը հարկադրէ նաեւ հարց տալ, թէ սկսուած գործը ինչպէս կարելի է շարունակել ու զարգացնել արժանաւորապէս: Ան կանգ առաւ յատկապէս նորահաս սերունդներու կազմաւորման մէջ Հայ Դպրոցին վերապահուած դերին, յիշեցնելով, որ թեմական աշխատանքներուն մէջ կարեւոր տեղ ունի Ազգային վարժարաններու ցանցը: Ապա, ան վեր առաւ Մեծի Տաճան Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան ու անոր այժմու գահակալ Վեհափառ Հայրապետին ազգային ու միջազգային դերակարատութիւնը. ներազգային գետնի վրայ, ան լուսարձակի տակ առաւ Կաթողիկոսութեան հոգեւոր ու ազգային գործունեութիւնը, մեր եկեղեցւոյ միասնականութեան պահպանման անոր հետամտութիւնը, իսկ միջազգային գետնի վրայ անոր ունեցած կամքողի դերը, որուն նորագոյն արտայայտութիւնը եղաւ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսին Վատիկան այցելութիւնը՝ Նոյեմբերի վերջերուն: «Վեհափառ Հայրապետին ու անոր շբախումբին Վատիկան այցելութեան առիթով ցուցաբերուած բացառիկ ընդունելութիւնը, յարգանքն ու գործակցական ոգին միայն նորագոյն վկայութիւն

են, եւ ցոյց կու տան միջ-եկեղեցական ու միջկրօնական յարաքերութեանց մէջ Անթիլիասի դրական ու շինհիզ գործին արդիւնքը, կամրջողի վաստակը: Անոնք ապացոյց են, որ Անթիլիասը պատնէշի վրայ է ու պիտի մնայ իբրեւ միջազգային ու միջին արեւելեան բաղաբական-կրօնական կեղրոն, շնորհիւ Կիլիկեան Ս. Արռողին ու Վեհափառ Հայրապետին անձնապէս վայելած վարկին», ըսաւ բանախօսը: Ան այս առիթով անդրադարձաւ նաև Ազգ. Ընդհանուր ժողովի իրազործումներուն, որոնք, վերջին տարիներուն տարուած աշխատանքներու քննարկումն անդին, առիթ եղած են յառաջիկայի աշխատանքները ծրագրելու եւ նախագծելու: Ան շեշտեց, որ Կարողիկոսութիւնն ու թեմերը պիտի շարունակեն ժողովրդանուէր աշխատանքը, անհրաժեշտ է դիմել արդի արհեստագիտութեան ընձեռած դիւրութիւններուն՝ զարգացնելու համար հայակերտումի ու հայապահպանման նուիրական գործը, իսկ Կարողիկոսութիւնը հետամուտ պիտի ըլլայ նուիրապետական մեր Արքոններուն հետ գործակցութեան սերտացման, ինչպէս նաև բոնագրաւեալ Կիլիկիոյ մէջ Սոյ Արքոնին ու ընդհանրապէս հայութեան բոլոր իրաւունքներուն հետապնդման:

Խօսի վերջին բաժինով, Տիար Տիֆինեան անհրաժեշտ նկատեց երիտասարդութիւնը ներգրաւել մեր ազգային կեանին մէջ ու զայն լուսարանել մեր եկեղեցւոյ յատկանիշներուն մասին, որպէսզի երիտասարդութիւնը անդրադառնայ որ Հայց. եկեղեցին բացառաբար ազգային եկեղեցի է, ի տարբերութիւն այլ եկեղեցիներու եւ աղանդներու: Տիար Տիֆինեան իր խօսքը եզրափակեց ընդգծելով, որ մեր Թեմը անաւարտ գործ ունի ու պիտի շարունակէ իր առաքելութիւնը, ու վերջապէս, մէջբերեց Վեհափառ Հայրապետի հետեւեալ պատգամը. «Մէկ ընտանիք ենք մենք, եւ պէտք է մեր գործը եւս մէկ կամարի տակ դիտենք: Մեր Սուրբ Արքոնին առաքելութիւնը պիտի շարունակուի վերանորոգ հաւատնով, տեսիլքով ու կամքով, միշտ մեր աչերուն դիմաց ունենալով մեր հայրենիքը, եւ

մեր ազգի բոլոր նուիրական արժեքները»:

Յայտ ազ ի բ ը
ունէր գեղարուես-
տ ա կ ա ն
բ ա ժ ի ն :
Տ ա դ ա ն -
դ ա ւ ո ր ե ր -
գ ի չ ն ե ր
Ռ ա զ ի կ
Մ ա ն ս ո ւ ր -

եան եւ Անահիտ Ներսիսեան հանդէս եկան գուգերգով մը՝ «Մարտիկի երգը»: Իրանահայ Միւթեան երգչախումբը կատարեց երեք երգ՝ «Սարդարապատ», «Երեւան-Երեբունի» եւ «Հայրենիքիս հետ», որուն մենակատարի բաժինները կատարեցին Ռազմիկ Մանսուրեան ու Անահիտ Ներսիսեան: Խմբավարն էր հայրենի արուեստագէտ Միքայէլ Աւետիսեան: Երգչախումբն ու մենակատարները յաջողութեամբ կատարեցին երգերը, խանդակառութիւն ստեղծելով եկեղեցւոյ մէջ ու արժանանալով հանդիսականներու ծափողոյններուն: Գեղարուեստական բաժինը յաւելեալ փայլք տուաւ ձեռնարկին: Երաժշտական բոլոր բաժիններուն երգեհոնի վրայ ընկերացաւ Փրոֆ. Լեւոն Արքահամեան:

Ա.Ո.Ա.ԶՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆԻՆ ՊԱՏԳԱՄԸ

Հանդիսաւոր տօնակատարութեան եզրափակիչ խօսքը արտասանեց Առաջնորդ Սրբազնը. ան ողունեց ներկայ պաշտօնական անձնաւորութիւններն ու ներկայացուցչական դէմքները, որոնց շարքին՝ Հայաստանի գլխաւոր հիպատոսը, կուսակցական դէմքներ, Հայ Աւետ. ու Հայ Կարողիկէ համայնքներու հոգեւոր առաջնորդները, միութենական եւ ծխական շրջաններու ժողովականութեան ներկայացուցչները եւ շնորհակալութիւն յայտնեց անոնց ներկայութեան համար: Առաջնորդ Սրբազնը շնորհակալութեան յատուկ խօսք

Օշական Սրբազնին, որ այս երեկոյ մեզի հետ է, քաժնելցելու մեր ուրախութիւնն ու հպարտանքը: Առաջնորդ Սրբազն ը Հայաստանի դիւնագիտական ներկայացուցիչին, կուսակցական ու միութենական ներկայացուցիչներուն ու հոծ քազմութեան ներկայութիւնը ցուցանիշ նկատեց Արեւմտեան Թեմի առաքելութեան ու գործին նկատմամբ միասնականութեան ու գօրակցութեան, իսկ նոյնինքն հանդիսութիւնն ու անոր տիրապետող մթնոլորտը նկատեց հարազատ մէկ հայելին՝ անցեալ տասնամեակներու իրագործումներուն, ինչպէս նաև երախտագիտութեան արտայայտութիւն՝ մեզ այս հանգրուանին հասցնող անցեալի ու ժամանակակից բոլոր նուիրեալներուն: Այս բոլորին համար, Առաջնորդ Սրբազնը փառք տուաւ Աստուծոյ, որ առիթը ընծայած է վայելելու իրագործումներու արդիւնքը, նաև որդիական երախտագիտութեան ու շնորհակալութեան խօսք ուղղեց Վեհափառ Հայրապետին, իր հոգածու վերաբերմունքին համար, նշելով, որ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կարողիկոսութիւնը կը հանդիսանայ ուղեցոյց: Ան յարգանքի ու երախտագիտութեան խօսք ուղղեց Թեմիս նախկին առաջնորդներուն ու ժողովականութեան նամբով ծառայողներուն, որոնք մշակած են մեր Թեմի անդաստաններն ու աշխատանքի դաշտերը: Առաջնորդ Սրբազնը գնահատանենք արտայայտուեցաւ յայտագիրին բոլոր մասնակցողներուն մասին, ապա նաև շնորհակալութեան խօսքը ուղղեց ձեռնարկին յաջողութեան նպաստող հովանաւորներուն ու նուիրատուներուն, մասնաւորաբար Գարոլան լնտանիքին, որ հոգացած էր այս հանդիսութեան նիւթական կարիքները, Տէր եւ Տիկին Կարօ եւ Սօսի

էշկիեան ամոլին, որ հոգացած էր այս առիթով լոյս ընծայուած գրեյլին նիւթական բաժինը, եւ վերջապէս՝ դամասկոսաբնակ ազգային բարերար Տէր եւ Տիկին Գարբիէլ Զէմպէրնեանի, որոնք նուիրած էին Ազգը. Առաջնորդաբանի նշանակով զարդասեղները: Գնահատանի նաեւ իրանահայ Միութեան, որուն երգախումբը, տաղանդաւոր արուեստագէտ Միքայէլ Աւետիսեանի ղեկավարութեամբ, սիրայօժար մասնակցութիւն բերաւ սոյն տօնակատարութեան ու ծաղկեցուց ձեռնարկը: Վերջապէս՝ շնորհակալութեան ու գնահատանի խօսք՝ Ս. Աստուծածին եկեղեցւոյ հոգարանութեան, որ հիւրընկալեց հանդիսութիւնը, ու բոլոր անոնց՝ որոնք գործնապէս ու բարոյապէս նպաստեցին այս հանդիսութեան մարմնաւորման:

Առաջնորդ Սրբազնը անդրադարձաւ Վեհափառ Հայրապետի կոնդակի այն տողերուն, ուր կը նշուէր, թէ այս հանդիսութեան առիթով, «Վստահաբար պիտի յիշէլ հեռաւոր թէ մօտաւոր անցեալի այն բոլոր նուիրեալները, հոգեւորական թէ աշխարհական, ժողովական թէ բարերար, կազմակերպութիւն թէ անհատ, որոնք իրենց անսակարկ մասնակցութիւնը բերին Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կարողիկոսութեան հոգեւոր ու ազգային ծառայութեան, Արեւմտեան Թեմին մէջ: Ծառայութիւնը կարելի չէ ամբողջականօրէն գնահատել որե՛ւ չափանիշով: Ծառայութեան դիմաց պէտք է խոնարհիլ ու գոհութիւն տալ Աստուծոյ, որ իր եկեղեցւոյ ու ժողովուրդին ծառայութեան գանձանակին մէջ մեր "այրիի լուման" դնելու մեծ պատիւին արժանացուց մեզ: Վստահ ենք որ ա՛յս ոգիով ու գիտակցութեամբ, ինչպէս նաև մեր եկեղեցւոյ ու ազգին միասնականութիւնը ամրապնդելու, Հիւսիսային Ամերիկայի մէջ մեր եկեղեցւոյ առաքելութիւնը հզօրացնելու եւ հայրենակերտումի ու ազգակերտումի համագոյային առաքելութեան աւելի գործօն մասնակցութիւն բերելու նպատակալաց տեսիլքով պիտի ողջունէլ 50-ամեակը»: Այս երեկոյ, մենք այս պատգամը իրագործեցինք:

Առաջնորդ Սրբազնը յայտնեց, որ երախտագիտութեան ու յարգանքի յատուկ արտայայտութիւն պէտք է ունենալ յատկապէս S.S. Զարեհ. Ա., Խորէն Ա. եւ Գարեգին Բ. Կարողիկոսներուն, ինչպէս նաև Ամերիկայի թեմի առաջին Առաջնորդ Տ. Հրանդ Արք. Խաչատուրեանի, որոնց պատմակերտ որոշումներով ու նիզերով սկիզբ առին թեմական աշխատանքները ու ապրեցան ծաղկումներ, տարածում: Ան յիշեցուց, որ յարգանքի արտայայտութիւն մը եղաւ նոյն օրը առաւտուն, Թեմիս բոլոր եկեղեցիներուն մէջ անոնց ու այլ նուիրեալներու յիշատակին մատուցուած հոգեհանգիստը:

Առաջնորդ Սրբազնը այս առիթով նաև գոհութիւն տուաւ Աստուծոյ, որ մեր ժողովուրդին վիճակուած բազում վտանգներուն բաժնեկից ու փրկուած Կիլիկեան Ա. Աքոնը հաստատեց Լիքանանի մէջ, անոր ընծայեց վերականգնելու եւ Հայց. Եկեղեցույ առաքելութիւնը վերանորոգելու առիթները: Ան ընդգծեց, որ Կարողիկոսութեան վերականգնումն ու վերածաղկումը եղաւ մեր ժողովուրդի միասնական նիզերուն արդիւնքը, որովհետեւ մեր ջանադիր Վեհափառ Հայրապետներն ու միաբանները իրենց կողմին ունեցան ժողովուրդին զօրակցութիւնը: Ան նկատել տուաւ, որ այսօր, 35ամեակի հանգրուանին, կարելի է հպարտութեամբ ու գոհունակութեամբ նայիլ դէպի ետ, ու տեսնել, որ բազմաթիւ ծրագիրներ արդէն իրականութիւն դարձած են, իսկ պիտի գայ սերունդ մը, որ յետադարձ ակնարկով մը պիտի նայի այսօրուան ծրագիրներուն, որոնք իրականութիւն պիտի դառնան տասնամեակներ ետք: Առաջնորդ Սրբազնը վստահութիւն յայտնեց, որ այսօրուան ու ապագայի դժուարութիւններն ալ պիտի յաղթահարուին, ինչպէս կը վկայեն ցարդ հարբուած դժուարութիւնները, որովհետեւ Առաջնորդաբանն ու Եկեղեցին միայնակ չեն, անոնք իրենց կողմին ունին մեր միութիւններն ու կազմակերպութիւնները, բարերարներն ու ամրող ժողո-

վուրդը, որոնք կը հաւատան մեր առաքելութեան, կը զօրակցին մեզի, իրազեկ են ու բաժնեկից՝ այն մարտահրաւերներուն, որոնց ենթակայ են հայրենիքն հեռու ապրող հայորդիներն ու նորահաս սերունդները: «Ապագային կը նային յոյսով, վերանորոգ կամքով, բայց Աստուծոյ ապաւինելու պատրաստակամութեամբ», շեշտեց Առաջնորդ Սրբազնը:

Առաջնորդ Սրբազնը նաև նկատեց, որ «յորելենական նման հանդիսութիւններ բոլորիս համար առիթ են վերանորոգելու մեր հաւատարմութիւնը մեր Ա. Աքոնին ու անոր Եկեղեցանուէր ու ազգաշէն առաքելութեան: Յա՛նկապէս հայրենիքն հեռու ապրողներս շատ լաւ գիտենք, ամէն օր կը զգանք, կ'ապրի՛նք այն տագնապները, որոնց ենթակայ են մեր ժողովուրդի զաւակները, մասնաւորաբար մեր նոր սերունդը: Մեր ազգային ու քրիստոնէական արժեքները, աւանդութիւններն ու ժառանգութիւնները օր աւուր ենթակայ են ոչ-հայկական ազգեցութիւններու, որոնց մաշումի ու անէացումի սպառնալիքներուն դիմաց զրահ ու պատուար են մեր Եկեղեցին, Ա. Աքոնոյս առաքելութեան կենսագործման լծուած Առաջնորդաբանս, իր կողմին ունենալով ազգային մեր բոլոր միաւորները»:

«Ահա այս յանձնառութեան վերահաստատման ու աշխատանքի դաշտերը աւելի եւս ընդարձակելու մարտահրաւերին դիմաց կը գտնենք մենք մեզ, յորելենական այս պատմական հանգրուանին: Կը կանգնինք կարեւոր անկիւնադարձի մը դէմ յանդիման: Ու մենք մեր առաքելութիւնը պիտի շարունակենք ա՛յս յանձնառութեամբ, ա՛յս մօտեցումնով, մեր Ա. Աքոնին նուիրեալ առաքելութիւնը զարգացնելու եւ դէպի նոր նուանումներ առաջնորդելո՞ւ կամքով: 35ամեակը մեզ կը դնէ նոր մարտահրաւերներու, ազնիւ ու բաղցը յանձնառութիւններու դէմ յանդիման: Ու մենք պիտի ընդառաջենք անոնց, ինչպէս ըրած ենք անցեալ 35 ու 50 տարիները»:

ՆՈՐ ԾՈՒԽԻ ՆՈՐԹ ՀՈԼԻՎՈՒՏԻ ՄԵԶ

Առաջնորդ Սրբազնը շեշտեց, որ յիշեալ ազնիւ մարտահրաւերներու ընդառաջ երթալու ու ժողովուրդի հոգեկան պահանջներուն մատակարարման աշատանքը նոր ծաւալ պիտի ստանայ 35ամեակի հանգրուանէն ետք, եւ իբրեւ անմիջական արտայայտութիւն այս կամֆին՝ անյատարեց, որ Ազգային Իշխանութիւնը՝ Կրօնական ժողովն ու Ազգ. Վարչութիւնը որոշած են նոր ծուխ մը հաստատել նորք Հոլիվուտի շրջանին մէջ, շրջանի եկեղեցին պիտի կոչուի ՆՈՐԹ ՀՈԼԻՎՈՒՏԻ ՀԱՅՅ. ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻ: Շրջանին մէջ առաջին Ս. Պատարագը պիտի մատուցուի Ս. Ծննդինի տօնին օրը, 6 Յունուարին, պիտի պատարագէ Գերպ. Տ. Միւոնն Ռ. Վրդ. Ազնիկեան, որ նշանակուած է նորակազմ շրջանի հոգեւոր մատակարար: (Առաջնորդ Սրբազնին այս յայտարարութիւնը դիմաւորուեցաւ ծափողոյններով): Ան իր խօսքը եզրափակեց կոչ ուղղելով, որ ապագային նայինք հաւատենվ, Աստուծոյ ապահնելով, եւ աղօթելով, որ Աստուծած անսասն պահէ մեր եկեղեցին, ժողովուրդը, շենցնէ մեր ազգն ու հայրենիքը եւ մեր բայլերը առաջնորդէ դեպի լուսաւոր ապագայ:

Առաջնորդ Սրբազնին Պահպանիչէն ետք, երգչախումբը ու ներկաները միասնարար երգեցին «Կիլիկիա»ն:

WESTERN PRELACY 35TH ANNIVERSARY CELEBRATION

On the evening of Sunday, December 21st, hundreds of faithful gathered at St. Mary's Church in Glendale to celebrate the 50th anniversary of the North American Prelacy and the 35th anniversary of the Western Prelacy. The event took place under the auspices of H.E. Archbishop Moushegh Mardirosian, Prelate, and with the participation of H.E. Archbishop Oshagan Choloyan, Prelate of the Eastern United States, H.E. Archbishop Yeprem Tabakian, leaders of Catholic and Evangelical churches, clergy and council members, Consul General of Armenia the Honorable Armen Liloyan, Central Executive Council members Mr. Khajag Dikijian and Mr. Vahe Yacoubian, ARF Bureau member Dr. Viken Hovsepian, ARF Central Committee representative Mr. Avedik Izmirlian and members, Delegates, Boards of Trustees, members of community organizations, parishes, sponsors, and parishioners.

The celebration began with the procession of the Prelate and clergy members into the church. Following the Lord's Prayer was the singing of the American and Armenian anthems by Deacon Suren Hazarian.

Master of Ceremonies Dr. Rubina Pero-omian welcomed the guests and briefly reflected on the dual anniversaries, noting that following the Genocide the Catholicosate not only reestablished itself but became a beacon for Diaspora Armenians as its jurisdiction

spread to far away lands such as the United States.

In the first part of the video presentation that followed, guests heard the message of H.H. Catholicos Aram I, who stressed that occasions such as these should be a time of reflection on the mission of the Catholicosate and its Prelacies and an opportunity to look to the future and to the expansion and advancement of our endeavors.

The second portion of the video was a history of the Catholicosate of Cilicia from Sis to its settlement in Antelias and the subsequent growth of the Prelacies and specifically the Western Prelacy with its network of churches and schools. Accounts on the various endeavors of the Prelacy from Christian Education to our schools to youth activities were offered by the Prelate, Religious Council Chair Very Rev. Fr. Muron Aznikian, Central Executive member Mr. Khajag Dikijian, Executive Council Chair Dr. Garo Agopian, and Board of Regents Chair Mr. Mark Guedikian.

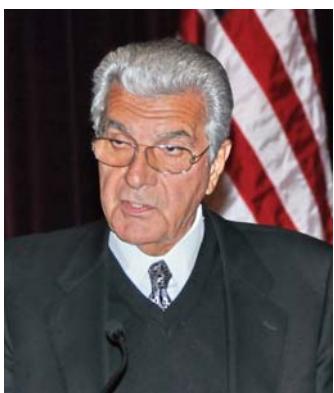
Archbishop Choloyan was then invited to offer his remarks. His Eminence greeted the Prelate and guests and expressed his appreciation for sharing in the celebration. He reflected on the circumstances leading to the decision to establish the North American Prelacy stating that the tremendous growth of the Prelacies in the past few decades is the greatest validation of that decision.

The first keynote speaker was Mr. Armand Keosian, Esq., who addressed the guests in English. Mr. Keosian presented the history of the North American and Western Prelacies as a direct continuation of the mission of the Armenian Apostolic

Church since its founding. He spoke also of the historical conditions leading to the establishment of the North American Prelacy and the subsequent establishment of the Western Prelacy as a response to the growing Armenian population in the Western United States. Mr. Keosian reflected also on the growth of the Western Prelacy over the past thirty-five years thanks to the efforts of the Prelates and council members. He concluded by thanking H.H. Catholicos Aram I for his leadership and guidance and to all those who have contributed and continue to contribute to the progress of the Prelacy.

The Armenian keynote speech was delivered by Central Executive Council member Mr. Khajag Dikijian, who began with a quote by Catholicos Aram I at the conclusion of the General Assembly a few weeks ago, "The Catholicosate of the Great House of Cilicia will continue its vital mission on every level", a sentiment shared by each successive Catholicoi and Prelates. He reiterated that the mission of the Catholicosate of Cilicia spread to North America out of necessity, to provide for the spiritual needs of the emergent population. Mr. Dikijian then focused specifically on the Western Prelacy and its advancements over the past thirty-five years including the establishment of a significant number of new churches and schools. He then spoke of to the authority of Catholicos Aram I in the Armenian community as a spiritual leader and in the international sphere as a bridge between different spiritual leaders, citing the recent visit with H.H. Pope Benedict XVI at the Vatican. Mr. Dikijian also referred to the General Assembly, which took place recently in Antelias, during which the activities of the past few years were analyzed and new ideas and suggestions proposed which the Catholicosate and Prelacies will diligently pursue. Mr. Dikijian concluded by stressing how vital it is to bring the youth closer to our church and

for them to become well familiarized with the history of our church.

The program also included an artistic portion in which singers Razmig Mansourian and Anahid

Nersesyan participated, accompanied by Prof. Levon Aprahamian, and the Armenian Society of Los Angeles Choir, led by Mikayel Avedissian and also accompanied by Prof. Levon Aprahamian.

The artistic portion added beautifully to the program and was received by the audience with great applause.

The celebration came to a close with the Prelate's concluding remarks. The Prelate thanked Archbishop Choloyan for participating in the celebration and all the guests in attendance, stating that their presence is an indicator of their faith in and support of the mission of the Prelacy. The Prelate thanked God for allowing us to enjoy the fruits of our labor and thanked His Holiness for his constant guidance. He commended and thanked the participants of the program, as well as thanked the sponsors who contributed to the realization of the event including the Carolan family who had sponsored the event, Mr. and Mrs. Garo and Sossy Eshgian for sponsoring the publication of the booklet, Mr. and Mrs. Gabriel Chamberjian for the anniversary pins, and St. Mary's Church for hosting the event.

The Prelate continued by citing the following passage from the encyclical of His Holiness Aram I on this occasion as follows, "On this occasion, when you

recall the faithful service given to our people, we are certain that you will remember all of the devoted persons of the far and near past, both clergy and lay, council members and benefactors, organizations and individuals, who brought their unconditional participation to the Great House of Cilicia's spiritual and national service within your prelacies. It is impossible to completely recognize the service given within any parameter.

We must bow down before service and thank God that in the treasury of the service of His people to His church can be found the "widow's penny," which brought us great honor. We are confident that it is with this spirit and understanding and for the strengthening of the unity of our church and nation, and for the active participation in building our homeland and nation that you will celebrate the 50th anniversary," adding that the evening's celebration was a reflection of that message.

The Prelate paid tribute to H.H. Catholicos Zareh I, H.H. Catholicos Khoren I, H.H. Catholicos Karekin II, H.E. Archbishop Hrant Khatchadourian of blessed memory, and all the clergy and lay persons for their vision and historic decisions which led us to where we are today. The Prelate reflected on past accomplishments with joy and pride stating that if we encounter challenges as we embark on our future endeavors we need only to look at the past thirty-five and fifty years to realize that we will overcome those challenges because we have with us the support and encouragement of our organizations, sponsors, and friends who believe in our mission and share in our challenges and successes.

The Prelate stressed that "milestones such as these offer an opportunity for us all to renew our allegiance to the Holy See of Cilicia and its worthy mission. We all know very well the modern challenges with which our people, and our youth specifically, are confronted. Each and every day our centuries-old and precious national and Christian values, traditions, and heritage are being undermined by external influences. Our Church and our Prelacy is the armor that safeguards us from these perils.

At this stage we find ourselves at an important crossroads. Let us continue to serve with this same determination and vigor and look to reach new heights. The 35th anniversary puts us face to face with new challenges we will counter just as we have over the past 35 and 50 years.”

The Prelate concluded by stating that the mission of the Prelacy would be expanding in the immediate future and announced the establishment of a new parish in North Hollywood, news that was received with great applause from the audience. The parish will be called the Armenian Apostolic Church of North Hollywood, and the first Divine Liturgy will be celebrated on January 6 on the Feast of the Birth and Epiphany of our Lord Jesus Christ, by Very Rev. Fr. Muron Aznikian. In conclusion, the Prelate called on each individual to look to the future with faith, to place their utmost trust in God, and to pray to Almighty God to safeguard our church and people and to guide us towards a bright future.

The celebration came to a close with the Prelate’s benediction and “Gligia”.

Սիրելի Հայորդիք,
Հայ ժողովուրդի բոլոր զաւակներուն համար մեծ պարտականութիւն է հետաքրքրուիլ հայ եկեղեցին եւ անոր շուրջ գործող կառոյցներով, ու իրենց կարելիութիւններով նեցուկ կանգնի անոնց բարգաւաճման եւ զարգացման աշխատանքներուն:

Մեր Ազգային Սահմանադրութեան համաձայն իրաքանչիւր հայ, որ ամբողջացուցած է 18 տարիքը, առանց որեւէ խտրութեան իրաւունք ունի անդամակցելու իր շրջանի եկեղեցին, ներկայ ըլլալու անոր Անդամական Ժողովներուն, ընտրելու եւ ընտրուելու:

Հետեւաբար, սիրելի ծնողներ եւ հայտացեալ հայեր, կը թելադրենք ու զերմօրէն կը փափաքինք, որ դուք ալ ձեր կարգին ազգային պարտականութիւն համարելով անդամագրուիք ձեր շրջանի ծխական եկեղեցին եւ ազգային եկեղեցական մեր ընդհանրական կեանքէն ներս դառնար իրաւասու գործոն անդամ:

Dear Fellow Armenians,

It is the duty of all fellow Armenians to be concerned with the progress of all Armenian establishments, specially with the church and related institutions.

According to our National Constitution, all Armenians of age 18 and above, without discrimination of sex, have the right to become an active member of the church to participate in our General Membership Meetings to vote, to elect and be elected.

We appeal and encourage young people and all of our parishioners, to fulfill their religious as well as national duties, to register and become standing active members of their parish church.

